

RINDALSHOLT PER ARNE

JOMFRUBRATVN 52
OSLO 11

SJAKKMATT?

Et besøk hos oss
GIR GEVINST
TIL ALLE!

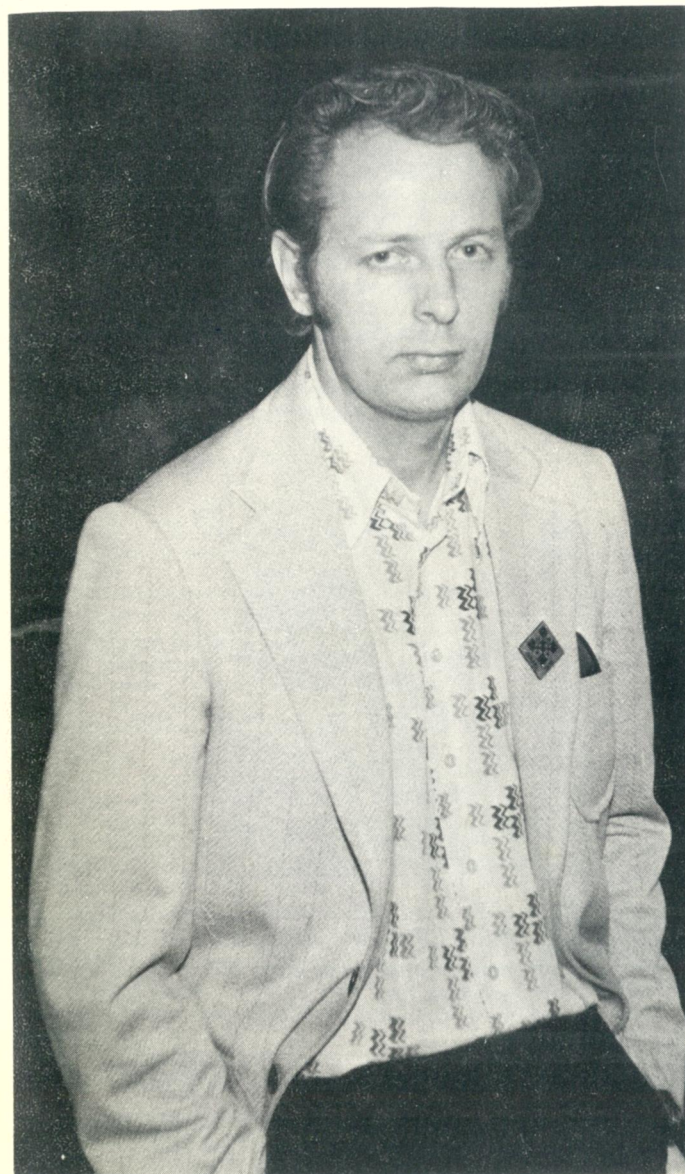
EPA

TVEITA OG LINDERUD

NORSK SJAKKBLAD

6

DESEMBER
1976

RAGNAR
HOEN

kaptein og
toppscorer
på OL-laget
i Haifa

God
jul!

NORSK SJAKKBLAD

Boks 104 Blindern Oslo 3

Redaktør: Øystein Brekke
Tlf: (02) 23 05 86, l.j. 87 12

Redaksjonssekretær:
Johs. R. Kjekken

Forretningsfører:
Arnold J. Eikrem

Medarbeidere:

Tormod Fyri
Tor Arne Hauge
Knut Jørn Helmers
Henning W. Hermansen
Svein Johannessen IM
Svein G. Myreng
Eivind Poulsson
Øystein Sande
Arne Zwaig IM

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund og NSFU.

Abonnementspris 1977 for
ikke-medlemmer: kr. 38,-.

Norges Sjakkforbund

Boks 795 7001 Trondheim

President: Arnold J. Eikrem
Tlf. privat: (075) 26 154

Tlf. (075) 24 387 / 23 609
Postgiro: 12.474
Bankgiro: 8601.2395029

Norges Sjakkforbunds Ungdom

Formann: Trygve Waage
Åsengt. 4D, Oslo 4
Tlf. privat: (02) 15 47 39

En nyttårshilsen

"Norsk Sjakkblad har atter eksistert i to år. Atter? Ja, som leserne vet har det brukt å gå i hi som bjørnen når dets livskilder holdt på å tørke inn. Folk har hver gang trodd at gudskjelov nu er det begravet. Men som bjørnen har det luktet varme og vår. Denne gang har det ikke tenkt å gå i hi. Tvertom." (Norsk Sjakkblad, desember 1933)

Alle med kjennskap til norsk sjakk vet at daværende redaktørs kjennskap til bjørnens levemåte var basert mer på håp og tro enn på vitenskap.

Når vi likevel, 43 år etter, gjør gjør hans ord til våre, er det fordi vi tross alt aner et saklig grunnlag for optimisme. Siste halvår 1976 er utgivelsen nær finansiert på annonseinntekter, bladet ser ut til å vekke interesse, og NSF's medlemstall kryper faktisk oppover. Også redaksjonen holder foreløpig ut.

Med håp om at vår venn bjørnen vil holde seg på beina lenge og vel.

Godt nytt år!

INNHold

Olympiaden i Haifa	3
Costa Brava (A.Zwaig)	21
Schakkklubben av 1911	24
Mennesker i norsk sjakk	
III. David Hjelle	28
Skolesjakk	31
Kommunikasjon	33
Norges-Cupen 1976. Finalen	40
Partier fra Bremen	41
En utfordring fra André Bjerke .	42
Debatt	45
Ratingtall pr. 1.12.76	48
Turneringskalender	54

EN JULEGAVE TIL NORSK SJAKK?

Vil du støtte Norges Sjakkforbund i arbeidet med å gi norske toppspillere internasjonal matching?

BLI MEDLEM I "SJAKKENS VENNER".

Medlemsavgiften, kr.50, innbetales til bankgiro 8601.2060647 (Tr.heim).

Norge nr.11 av 48 nasjoner i Haifa-OL

Best i Norden for første gang

Et gammelt kompleks

Alle våre nordiske granneland har til tider gjort seg fordelaktig bemerket i sjakkolympiader. Et lite tilbakeblikk viser:

- Danmark nr.2 i 1927, nr.5 i 28, nr.10 i 56 og 66
- Sverige nr.2 i 1935, nr.3 i 33, nr.4 i 39 og nr.7 i 31 og 52
- Finland nr.9 i 1952 og nr.10 i 50
- Island nr.11 i 1966 og nr.12 i 54.

Man kan få komplekser av mindre. For Norge har også gjort seg bemerket. Vi var f.eks. nr.18 av 18 nasjoner i Hamburg 1930, og holdt oss imponerende lenge nær bunnen av resultatlista. Først Leipzig 1960 ble et resultatmessig gjennombrudd - med 7. plass i B-finalen, og for første gang plassert på beste halvdel av resultatlista (nr.19 av 40). Siden har det gått i bølgedaler, med 13.plass i A-finalen i Havana 1966 som det store høydepunktet.

Men aldri hadde Norge vært beste nordiske nasjon.

I den 22. sjakkolympiaden for menn - Haifa 24.10.-11.11.1976 - kom ossider gjennombruddet: Norges lag knep 11.plassen foran alle nordiske naboland. Samtidig ble det vår beste plassering gjennom alle tider. Men her bør det bemerkes at hele Østblokken denne gang manglet, så 13.plassen fra Havana vil nok fortsatt rage aller høyest.

Fire debutanter

Norsk toppsjakk antas å være i

generell framgang, så det kunne forsåvidt være på tide å vente et resultat "bedre enn normalt". Imidlertid er det ingen hemmelighet at antallet forfall denne gang satte ny rekord, noe som førte til at laget kom til å bestå av hele fire debutanter, - hvorav tre juniorer under 20 år. Bare Øgaard og Hoen hadde vært med tidligere. Forventningene var dermed skrudd atskillige hakk ned. Dette hadde nok sine positive sider, og resultatet ble heller ikke det minste svakere enn hva våre tilnærmede "A-lag" har prestert tidligere. Konklusjonen må bli "meget hederlig".

Øystein Hjertenes, Florø, som ved sin seier i siste runde sikret Norge en hederlig 11.plass i olympiaden.

13 runder Sveitser – et tveegget eksperiment

En kan trygt si at turnerings-systemet (13 runder "Sveitser") som ble anvendt i olympisk sammenheng for første gang, fikk vist også sine mindre gode sider. Det er ikke til å unngå at plasseringene i det store "hovedfeltet" i stor grad avgjøres av tilfældigheter. Vi antar at man fortsatt må arbeide med å finne fram til turneringens nye form, da den gamle ble for ressurskrevende, og denne nye en smule for tilfeldig - ikke minst med tanke på muligheten for at hele sjakkverdenen igjen samles til dyst, dvs. ca. 80-90 lag. Ishockeyens system med opp- og nedrykk mellom A-, B-, C-turneringer osv. er muligens det minst dårlige alternativet.

For vår egen del var veien ned til f.eks. 25.plass nifst kort. Men ingen hentydninger, det norske laget lå brukbart plassert hele tida og disponerte fornøftig taktisk i innspurten, så vi vil hevde at 11.plassen var for tjent nok. Ja, med full klaff i siste runde kunne man faktisk blitt nr.8. Men det var kanskje for mye for langt.

Profesjonelt arrangement

Olympiaden var i de beste hender. Men så er også sjakk i høy grad en del av den jødiske kulturtradisjon. Forbløffende mange av sjakkens verdensstjerner (fra Lasker til Fischer) har vært og er jøder. I staten Israel er idag sjakkens posisjon ubestridt, og man kan glede seg over betydelig goodwill fra myndighetenes side. Så var det da heller ikke mer enn 12 år siden forrige sjakkolympiade på israelsk jord - Tel Aviv 1964. Og i mellomtida gikk student-VM 1970 nettopp i Haifa, som forøvrig er en by på Bergens størrelse, men med et noe annet klientell og ikke minst klima. (OL-temperaturen lå konstant på 30-33 grader Celcius.)

Men på Hotel Dan Carmel, hvor deltakerne i herreolympiaden bodde og spilte i luksuriøse omgivelser, var temperaturen ideell takket være prima air-condition. Både spille- og boforhold må karakteriseres som utmerkede. På forhånd var det fra visse hold truet med ødeleggelse av olympiaden. Militærstaten Israel tok da ingen sjanser, men satte inn et meget solid, bevæpnet vakthold såvel ute som inne. Det hele gled imidlertid rutinert og var til liten plage for spillere og pressefolk. Kort sagt: første-klasses arbeidsforhold. Bare resultatserVICEN overfor det lokale publikum virket heller spartansk.

CHESSE OLYMPIAD FOR MEN XXII
AND WOMEN VII
HAIFA-ISRAEL 24.10.-11.11.1976

USA vant med et nødrep

USA var naturlig nok klar favoritt med sitt jevne og solide lag med stormesterne Byrne, Kavalek, Evans, Tarjan og Lombardy og IM Commons. Hvilket av lagene kunne egentlig true et slikt stjernegalleri?

Vel, de unge nederlenderne viste seg mildest talt å kunne det. Tre runder før slutt regnet man faktisk med at turneringen var avgjort, og da i Nederlands favor, men etter en dramatisk opphøntingsjakt lyktes det amerikanerne i 13. og siste runde å berge førsteplassen. Det var da for første gang siden 1937, dengang laget besto av d'herrer Reshevsky, Fine, Kashdan, Marshall og Horowitz. Av disse var Isaac Kashdan til stede i Haifa, mens Sammy Reshevsky for første gang var vraket som deltaker på laget. Men etter sigende nokså hårfint. Ellers ville det vært litt av et jubileum.

OL-reportasjen bygger, foruten på redaktørens egne åstedsbefaringer i Haifa, på den norske lagkapteinen, Ragnar Hoens, beretning.

אולימפיאדת השחמט ה-20 לחברי חֵיפָה תְּשֵׁלִיז' 1976 chess olympiad for men xxii haifa israel 1976

Sett med norske øyne

Runde 1:

Thailand - Norge	1½ - 2½
P.Sinprayoon - L.Øgaard	0 - 1
P.Rasmussen - R.Hoen	0 - 1
P.Sa-Ngadsup - K.Helmers	1 - 0
N.Trisa-Ard - Ø.Hjertenes	½ - ½

Tydelig at debutantene her var preget av stundens alvor, og vi måtte nøye oss med en overraskende knepen seier.

Runde 2:

Honduras - Norge	½ - 3½
T.Lozano - L.Øgaard	0 - 1
P.Aguillar - R.Hoen	0 - 1
L.Rivera - O.S.Knudsen	0 - 1
J.Padilla - B.Tiller	½ - ½

Dette ble derimot nokså lett match, og dermed var det duket for en langt sterkere motstander i neste runde.

Mot de store høyder

Runde 3:

Norge - Canada	3 - 1
L.Øgaard - L.Day IM	1 - 0
R.Hoen - A.Yanofsky GM	½ - ½
K.Helmers - I.Lipnowski	½ - ½
O.S.Knudsen - L.Piasetski IM	1 - 0

Canada er en veletablert sjakknasjon, og det var tydelig at laget så langt mer alvorlig på denne oppgaven enn på de foregående motstanderne. Resultatet ble en utmerket norsk arbeidsseier, vårt aller beste enkeltresultat i denne olympiaden. Og før man visste ordet av det var Norge i tetbildet - på en delt 2.plass. Snakk om flying start!

Stillingen etter 3 runder:

1. Vest-Tyskland 10 2-6. USA, England,

Filippinene, Italia og Norge 9 7-8.
Nederland og Israel 8½

Øgaard ordner sin tredje strake seier og spiller et godt part, bortsett fra noe "kluss" i tidsnøden hvor motstanderen bukker i 40.trekk i vanskelig stilling. Hoen har de største problemene, men holder pent remis etter å ha stått i underkant mot stormester Yanofsky gjennom hele partiet. Mens Helmerts deler poeng med Lipnowski etter å ha stått fordelaktig, tar Scott Knudsen en IM-skalp og beholder sin score på 100%.

Hvit: Leif Øgaard

Svart: Lawrence Day, Canada

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 b5 4.cxb5 a6 5.bxa6 Lxa6 6.g3 d6 7.Lg2 g6 8.b3 Lg7 9.Lb2 0-0 10.Sh3 Sbd7 11.0-0 Tb8 12.Lc3 Sb6 13.a4 Dd7 14.Sf4 g5 15.a5 gxf4 16.axb6 Txb6 17.Sd2 Dg4 18.lf3 Dh3 19.Ta4 e5 20.dxe6 fxe6 21.Txf4 d5 22.Le5 Sd7 23.Th4 Df5 24.Lxg7 Kxg7 25.Sc4 Lxc4 26.Tg4+ Kh8 27.bxc4 d4 28.Dc1 e5 29.Tg5 Df7 30.Le4 De7 31.Th5 Sf6 32.Dg5 Tf7 33.Th4 Tg7 34.Df5 Tb8 35.Ta1 Tf8 36.Lg2 Sg4 37.Dh5 Tg5 38.Ta7 Txb5 39.Txe7 Txb4 40.gxh4 Txf2 41.h3 Txb3+ 42.Kxg2 Se3+ 43.Kf3 Sxc4 44.Ke4 Kg8 45.Tc7 Sd6+ 46.Kxe5 1 - 0

Hvit: Leon Piasetski, Canada

Svart: Ole Scott Knudsen

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.a4 e5 7.Sb3 Le6 8.f4 Dc7 9.l.d3 Le7 10.0-0 0-0 11.De2 Tc8 12.a5 Sc6 13.Le3 exf4 14.Txf4 Se5 15.Lb6 Dd7 16.Sd4 Sg6 17.Tff1 Te8 18.Sxe6 fxe6 19.Lc4 Se5 20.Lb3 Ld8 21.Kh1 Lxb6 22.axb6 Dd8 23.De3 Sfg4 24.

Vi

er leverandører av:

VALSER

(boktrykk, offset, pressører)
for den grafiske bransje

METALLKLISJEER

(Magnesium)

GUMMIKLISJEER

STEMPLER

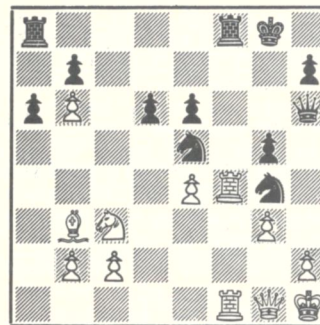
TEGNEARBEID

FOTOSATS m. m.

NORSK GUMMIKLISJE A/s

Brenneriveien 5 - Oslo 1 - Tlf. 20 25 33

Dg1 Dh4 25.Tf4 Dh6 26.g3 Tf8 27.
Taf1 g5

28.Txf8+ Txf8 29.Txf8+ Kxf8 30.
Dg2 Ke7 31.Sd1 Sf6 32.Dd2 Sxe4
33.De3 Sg4 34.Dg1 Df6 35.c3 Df3+
36.Dg2 Sgf2+ 37.Sxf2 Sxf2+ 38.
Kg1 Dxc2+ 39.Kxc2 Sd3 40.Lc2
Sxb2 41.Lxh7 Sa4 42.Kf3 Sxc3 43.
Ld3 a5 44.Kg4 Kf6 45.La6 Sd5 46.
Lxb7 Sxb6 47.Le4 a4 48.Kh5 a3
49.Lb1 Sd5 0 - 1

Runde 4:

Norge - Filippinene	1½ - 2½
L.Øgaard - E.Torre GM	0 - 1
K.Helmers - R.Balinas GM	0 - 1
Ø.Hjertenes - R.Mascarinas	½ - ½
O.S.Knudsen - C.Caturla	1 - 0

En ny storfisk på kroken, men denne gang kom den seg unna. Øgaard hadde tilsynelatende fordel med kvalitet over, men det var ikke så lett å påvise, og i stedet ble han vakkert overspilt. Helmerts hadde den nyutnevnte stormester Balinas nede for telling og vasset en stund i tiltalende varianter, men vraket merkelig nok alle som en. For ikke å miste en utmerket medarbeider skal vi imidlertid avstå fra å konkretisere med stillinger og trekk. Derimot gleder vi oss over Scott Knudsens fortsatte seierstog som resulterte i hans tredje strake gevinst med svart.

Hvit: Leif Øgaard
Svart: E. Torre, Filippinene

1.d4 c5 2.d5 g6 3.c4 d6 4.Sc3
Lg7 5.Sf3 Sf6 6.g3 0-0 7.lg2 e6
8.dxe6?!

Her var jeg under innflytelse av partiet Spassov-Ghitescu, Bucurest 76, der svart spilte 8.-fxe6?! Dessuten var teorifortsettelsen 8.-Lxe6 visket ut av min hukommelse. Bedre var derfor å gå inn i de vanlige variantene med 8.0-0.

8. - Lxe6!

Her hadde jeg naturligvis regnet med det kommende kvalitetsoffer, men da jeg ikke hadde sett noen klare angrepsfortsettelser for svart, regnet jeg med at tvilen ville komme materialisten til gode.

9.Sg5 Lxc4 10.Lxb7 Sbd7 11.Lxa8
Dxa8 12.0-0 d5 13.Dc2

Rettet mot d4 som nå besvares med Sce4.

13. - Te8 14.f3

Sikrer feltet e4 for springeren.

14. - La6 15.a4

Her var jeg ennå optimistisk. Nå besvares 15.-d4 med 16.Sb5.

15. - Dc6 16.Tf2 h6 17.Sh3 Lb7

Her fryktet jeg mest 17.-g5, og Sh3 står noe utsatt. Jeg skyndte meg derfor å få springeren til et sikrere sted.

18.Sf4 g5 19.Sg2 d4!

Så kom dette fremstøtet allikevel ...

20.Sb5 Se5

Nå begynte jeg å bli noe bekymret. 21.-d3! ser ubehagelig ut. På tide med litt aktivitet.

21.b4 a6

Her er ikke tid til passive tilbaketog.

22.Sa7

Keene trodde jeg sto til gevinst her. Kanskje ikke så rart siden "underlige" trekk alltid har vært i Nimzowitschs og Keenes ånd.

22. - Dd7

Her hadde jeg planlagt 23.Dxc5, men likte nå ikke 23.-lf8. Etter lengre form for tankevirksomhet spilte jeg:

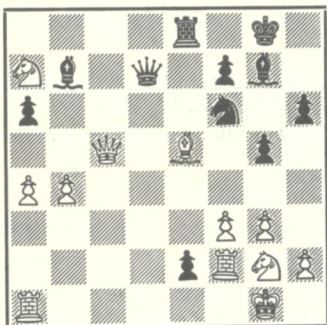
23.Lb2

Hvis han nå prøver å fange Sa7 med et løpertrekk, følger Dxc5 eventuelt fulgt av Dxd4. På 23.- cxb4 og 23.-c4 hadde 24.Td1 fulgt. På 23.-d3 følger naturligvis 24.Dxc5 og på 24.-dxe2 følger 25.Lxe5 da 25.-Dd1+ besvares med Se1.

23. - d3!

Her begynte jeg å ane uråd. Men nå er alle broer brent.

24.Dxc5 dxe2 25.Lxe5

25. - Se4!!

Et trekk som gjendriver hele hvits spilleopplegg. Jeg begynte nå å lete etter remisvarianter!

26.fxe4 Lxe5

Truer tårnet samt Ld4. Hvit har riktignok et tårn over, men det får svart tilbake med renter.

27.Te1 Ld4 28.Dc2 Txe4!

Kun det sterkeste kommer i betraktning!

29.Txe2 Txe2 30.Dxe2 Lxa7

Her var jeg i stor tidsnød. Stillingen er nok tapt. Hvis 30. Se3 så 30.-Dc6!

31.b5 axb5 32.axb5 Dd5 33.Df1

Hvis 33.Kf1 så 33.-Lxf2 34.Dxf2 Dxb5+ 35.Kg1 Db1+ 36.Df1 Dxf1+ 37.Kxf1 Lxg2 med vinst.

33. - Df3! 0 - 1

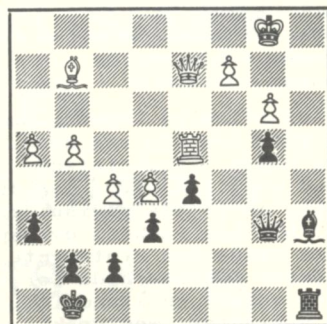
Hvit er i trektvang.

Kommentarer: L.Øgaard.

Hvit: C. Caturla, Filippinene
Svart: Ole Scott Knudsen

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 Le7 8.Df3 Dc7 9.0-0-0 h6 10.Lxf6 Foreløpig har hvit spilt fantasiløst og godt, men her er 10.Lh4 det vanlige. 10.-Lxf6 11.g4 Sc6 12.Sxc6 Dxc6 13.Td3 b5 14.Lg2 Lb7 15.Thd1 Le7 Hvit håpet kanskje på 15.-0-0-0? 16.Sd5! exd5 17.e5 og 18.Tc3. 16.h4 Tc8 17.Tfd2 b4 18.Se2 d5! 19.e5 På 19.exd5 er Da4! meget ubehagelig. 19.-a5.I motsetning til hvit har svart et klart angrepsmål å spille mot. Et eksempel på at skolesjakkregelen om utvikling ikke alltid holder mål. 20.Sd4 Db6 21.Dd1 a4 22.Kb1 La6 23.Th3 Lc5 24.f5 Lxd4 25.Txd4 Tc4 26.Thd3 0-0 En aktiv rocade, ikke for å få kongen i sikkerhet, men for å få den siste kassa i spill. 27.b3 axb3 28.axb3 Txd4 29.Txd4 Ta8! 30.Dd2? En tidsnøffei i vanskelig stilling. Absolutt nødvendig var 30.Tf4! med ideen Dd4 (som dekker a1). For nu går teppet opp...

30.-Lc4! Da vi så dette trekket var vi fortapt. 31.Txc4 På 31.bxc4 følger Da5! med matt, hvilket nu forøvrig var truselen. 31.-Dg1+ 32.Dc1 Ta1+ 0 - 1

Ned på landjorda igjen

Runde 5:

Norge - Nederland	0 - 4
R.Hoen - J.Timman GM	0 - 1
Ø.Hjertenes - H.Ree IM	0 - 1

O.S.Knudsen - G.Ligterink	0 - 1
B.Tiller - F.Kuijpers	0 - 1

Brutal utkastelse fra Paradis. Men Adam hadde fortjent en bedre skjebne enn 0-4, mener han i hvertfall selv. For lenge sto man bra med håp om en jevnspilt match. Men i tidsnøden i femte time viste Kortsj- nojs disipler at det tross alt er forskjell på proffer og amatører, og vi ble sittende igjen med to tapte hengepartier.

Om å henge i en tynn tråd

Runde 6:

Finland - Norge	1½ - 2½
H.Westerinen GM - L.Øgaard	½ - ½
Y.Rantanen - R.Hoen	½ - ½
E.Raaste - K.Helmers	0 - 1
I.Sarén - B.Tiller	½ - ½

Som så ofte før fikk vi tidlig vanskeligheter med finnene. Da runden ebbet ut, sto det 1½-½ med tre tvilsomme hengepartier. Etter middagen slo finnene seg ned i baren, mens det norske laget kastet seg over analysene. Resultatene uteble da heller ikke,

idet Øgaard raskt holdt remis med kvalitet under, mens Helmers lurte Raaste nok så elegant og plutselig hadde gevinststilling ved neste avbrudd. Tiller og Sarén fikk tidlig fjernet de fleste klossene. Tårnsluttspillet så jevnt ut, men det var utenpå. Det skjedde ting som gjorde det hele uvisst, bortsett fra at Tiller etter hvert skaffet seg problemer. Men remis ble det. Etter denne arbeidsseieren var det igjen en mer optimistisk tone i laget.

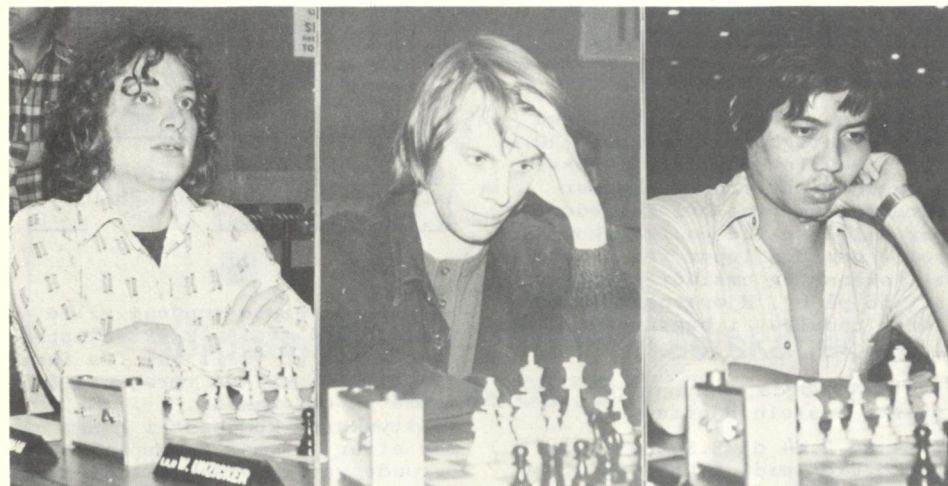

CHESS OLYMPIAD FOR MEN XXII
AND WOMEN VII
HAIFA-ISRAEL 24.10.-11.11.1976

Hard motstand

Runde 7:

Paraguay - Norge	1½ - 2½
Z.Franco - L.Øgaard	1 - 0
C.Gamarro - R.Hoen	0 - 1
A.Bogda - Ø.Hjertenes	0 - 1
O.Ferreira - O.S.Knudsen	½ - ½

Tre kjente navn på førstebord for sine respektive lag. Fra venstre Jan H Timman (Nederland), Ulf Andersson (Sverige) og Eugenio Torre (Filippinene) - alle stormestre. De to sistnevnte har begge slått Karpov etterat han ble verdensmester.

Søramerikansk sjakk er ikke til å kimse av. Det finnes også flere land enn Argentina (som lenge har vært en sjakk-stormakt), Brasil (med den kjente Mecking) og Colombia (som tradisjonelt kjemper jevnt med Norge i OL-sammenheng). Chile gjorde seg f.eks. bemerket ved å slå både Sveits og Italia med $3\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ og spille $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ mot USA med tre remiser.

Bak mange for oss ukjente navn skjuler det seg sterke spillere. En av dem er Paraguays første-bordspiller Z.Franco (internasjonal rating 2265), som imponerte med følgende pent gjennomførte parti mot vår mann:

Hvit: Z. Franco, Paraguay
Svart: Leif Øgaard

1.d4 Sf6 2.Lg5 e6 3.e4 h6 4.Lxf6 Dxf6 5.Sf3 d6 6.Sc3 Sd7 7.g3 g6 8.Lg2 Lg7 9.0-0 0-0 10.Dd2 De7 11.Tfe1 a5 12.e5 d5?! 13.Sd1 c5 14.c3 b5 15.h4 h6 16.Se3 La6 17.Sg4 Kh7 18.Sg5+! Kg8 19.Sh3 Kh7 20.Sf4 Tac8 21.Dd3 Tc6 22.h5 Dg5 23.Lh3 b4 24.hxg6+fxg6 25.Dd1 Lc8 26.Sg2 h5 27.f4 De7 28.S4e3 bxc3 29.bxc3 cxd4 30.cxd4 Sb6 31.Sh4 Ld7 32.Lf1 Le8 33.Ld3 Kh6 34.Dd2 Db4 35.Dxb4 axb4 36.Tab1 Tc3 37.Lf1 Sc4 38.Lxc4 dxc4 39.Txb4 Ta3 40.Txc4 Txa2 41.Sf3 Lb5 42.Tc7 Td8 43.Sg5 Txd4 44.Txg7
1-0

Hjertenes gjør for anledningen en unøyaktighet i åpningen (10.-Te8), men lever videre i beste velgående. Etterhvert kommer søramerikanerens hvitfelta løper til å spille en tragikomisk rolle der den løper fra skanse til skanse og omsider slår seg til ro på b1. Hjertenes gjennomfører nådeløst i begynnende tidsnød.

Hvit: A. Bogda, Paraguay
Svart: Øystein Hjertenes

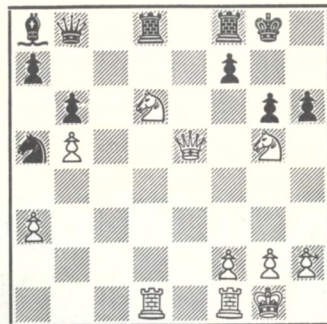
1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 c5 4.Sgf3 Sc6 5.exd5 exd5 6.Lb5 Ld6 7.0-0 cxd4 8.Sb3 Sge7 9.Sbxd4 0-0 10.Ld3 Te8 11.Sg5 g6 12.Df3 Se5 13.Df6 S7c6 14.Dxd8 Txd8 15.Sxc6 bxc6 16.Le2 Lf5 17.Ld1 f6 18.Sh3 Lxh3 19.gxh3 Lc5 20.Kh1 Tab8

21.b3 Ld4 22.Tb1 Lc3 23.f4 Sc4 24.f5 Te8 25.fxg6 hxg6 26.Lf3 Se3 27.Lxe3 Txe3 28.Tbd1 Tbe8 29.Td3 Txd3 30.cxd3 Te3 31.Ld1 Kf7 32.Lc2 Te2 33.Lb1 Le5 34.Tc1 Txh2+ 35.Kg1 Td2 36.Kf1 c5 37.Ke1 Th2 38.Kd1 Ld4 39.h4 Txh4 40.Ke2 Th2+ 41.Kf3 a5 42.a3 Tb2 43.Td1 f5 44.b4 cxb4 45.axb4 axb4 46.Te1 Lc3 47.Th1 Kf6 0-1

Alt på et tidlig tidspunkt hadde kapteinen gitt Norge 1-0 etter følgende hyggelige leksjon:

Hvit: Ragnar Hoen
Svart: C. Gamarro, Paraguay

1.Sf3 Sf6 2.b3 g6 3.Lb2 Lg7 4.d4 0-0 5.e3 c5 6.Ld3 b6 7.0-0 Lb7 8.c4 e6 9.Sc3 d6 10.Dc2 Sc6 11.Tad1 De7 12.a3 cxd4 13.exd4 d5 14.b4 dxc4 15.Lxc4 Tc8 16.Db3 Dc7 17.Sb5 Db8 18.d5 Sxd5 19.Lxg7 Kxg7 20.Lxd5 exd5 21.Dxd5 Tcd8 22.Sd6 La8 23.b5 Sa5 24.De5+ Kg8 25.Sg5 h6

26.Sgxf7! Txd6 (26.-Txf7 27.Sxf7 Kxf7 28.Td7+ Txd7 29.Dxb8) 27.Txd6 Kh7 28.De7
1-0

Selv om de siste rundene ville avgjøre det meste, kjørte topp-lagene på for fullt alt fra første trekk. Det kan være surt å komme på etterskudd. Vesttyskerne kom best i gang, men etter 1-3 mot Filippinene i 5.runde var ledelsen straks over alle hauger, da både USA og Nederland vant med 4-0. Deres innbyrdes oppgjør i påfølgende runde var imøtesett med stor interesse, og outsideren Nederland

Før og etter slagene
— — og alltid ellers — —
Besøk

VALENTES
Osteria Italiana
Kirkeveien 51.

Dans hver aften
Bordbestilling — Sluttete selskaper
Tlf. 69 05 22

klær for hele familien

University of Oslo

CONGRESS SERVICE

har 15 års erfaring

Vi tilbyr Kongress-sekretariat — Simultantolke-
anlegg — Diskusjonsanlegg — Båndopptak —
Høytaleranlegg — Møterom — Eget trykkeri —
Innkvartering — Audiovisuelle hjelpemidler —
Restauranter — Fullt autorisert reisemyr.

NB! Våre anlegg og øvrige tjenester er ikke
bundet til et bestemt møtested.

University of Oslo
Congress Service

Boks 55, Blindern, Oslo 3. Tlf.: 46 68 80 - Telegram: Unitravel - Telex: 11906

Representert i Bergen, Trondheim, Stavanger og Ås av Universitetenes reisemyr

5000 BERGEN Parkveien 1 Telefon 05/23 31 90	7000 TRONDHEIM Norges Tekniske Høyskole Telefon 075/30 100	4000 STAVANGER Studiesenteret, Ullandhaug Telefon 045/57 080	1430 ÅS Telefon 02/94 11 20
---	--	--	--------------------------------

viste her sin klasse ved å vinne 2½-1½. Timman knuste Byrne på 1. bord. Inntrykket ble absolutt bekreftet med 3-1 over Israel i 7.runde.

Stillingen etter 7 runder:

1. Nederland 20 2. England 19½ 3-4.
Argentina og USA 18½ 5-6. Israel og
Vest-Tyskland 17½ 7-8. Sverige og Iran
17 (15. Norge 15½)

Runde 8:

Norge - Østerrike	2 - 2
L.Øgaard - K.Robatsch GM	½ - ½
R.Hoen - F.Hölzl	½ - ½
K.Helmers - K.Janetschek	½ - ½
B.Tiller - W.Wittmann	½ - ½

Her var vi utvilsomt nærmest seieren. Både Øgaard og Helmers hadde fortjent bedre uttelling etter pene partiopplegg. Det kan sies at østerrikerne forsvarte seg hardnakket, men Helmers hadde i hvertfall sin mann i tauene og kunne satt inn det avgjørende slaget rett etter annet avbrudd.

Hvit: Knut Jøran Helmers

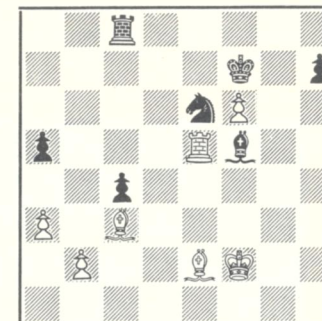
Svart: K. Janetschek, Østerrike

1.Sf3 d5 2.g3 c5 3.Lg2 Sc6 4.0-0
Sf6 5.d4 cxd4 6.Sxd4 e6 7.c4 Lc5
8.Sb3 Lb6 9.cxd5 Sxd5 10.Sa3 0-0
11.Sc4 Le7 12.Se3 Sce7! Dette
er et avvik fra 7. matchparti
Kortsjnoj-Mecking 1974 som fort-
satte 12.-De7 13.Sxd5 exd5 14.
Le3 Td8 15.Dd2 Lg4 16.Tfe1. Hvit
vant. 13.Sxd5 Sxd5 14.Ld2 a5 15.
Tc1 Lb6 16.a3 Ld7 17.e4 Se7 18.
De2 De8 19.Dh5 Lb5?! 20.Tfe1 Sg6
21.Sc5 e5 22.Le3 Db8?! 23.Lf1!
Lc6 24.Sd7 Lxd7 25.Lxb6 Lc6 26.
Tcd1 Kh8 27.Td2 De8 28.Df5! Lb5
29.Lg2 Dc6 30.Le3 Lc4 31.h4! Le6
32.Df3 Tfd8 33.h5 Sf8 34.h6 Sg6
35.hxg7+ Kg8 Tar han bonden, får
han problemer med de svarte fel-
tene etter Lg5 mm. 36.Df6 Txd2
37.Lxd2 Lb3 38.Dxc6 bxc6 39.Lh6
c5 40.Tc1 c4 41.Lf1 Tc8 42.f4
exf4! 43.gxf4 Tc6 44.f5 Se5 45.
Lf4 f6 46.Kf2 Kxg7 47.Le2 Sf7
48.Tg1+ Kf8 49.Ld2 Ta6 50.Tg3
Ta8 51.Le3 Tc8 52.Ld4 Sg5 53.Te3
Lc2 54.e5 Lxf5 55.exf6 Se6 56.
Lc3 Kf7 57.Te5 Hvorpå partiet
ble avbrutt i følgende stilling:

Flest sjakkolympiader for Norge

1 Svein Johannessen	9	1956-74
Ragnar Hoen	9	1960-76
3 Arne Zwaig	6	1962-74
4 Aage Vestøl	5	1950-58
Per Lindblom	5	1954-62
6 Ernst Rojahn	4	1939-58
Otto B Morcken	4	1950-56
Daan de Lange	4	1960-70
Terje Wibe	4	1966-72
Arne Øgaard	4	1970-76
11 Erling Myhre	3	1950-60
Arne V Gulbrandsen	3	1962-70
Erling Kristiansen	3	1964-72

Svein Johannessen var førstebord-
spiller seks ganger på rad (1960-
70). Rojahn, Vestøl og Øgaard har
alle spilt to ganger på første
bord. Beste norske OL-score hadde
Johannessen i Lugano 68 med 76,9%.

Igjen ble det jobbet hardt med
stillingen. Men det norske analy-
seteamet (v/ big chief Ragnar) av-
feide raskt det naturlige 57.-Tc5,
med avbytte og vekk med landbru-
kerne på c4 og a5. Tida ble brukt
på andre fagre drømmer.... Altså:
57. - Tc5(!) 58.Txc5?? Tilsynela-
tende enkelt og greit, men det
strander på til dels utspekulerte
remisvarianter. Vinsttrekket var
58.Ke3! 58. - Sxc5 59.Lxc4+ Le6
60.Lxe6 Kxe6 61.Lxa5 Sd3+ Nemlig.
Resten er hårfint remis. 62.Kf3
Sxb2 63.Lc3 Sa4 64.Ld4 h5 65.Kf4
h4 66.Kg4 Sc5 Aha. Randbonden.
67.Lxc5 Kxf6 68.a4 Ke6 69.a5 Kd7

Runde 9:

Norge - Colombia	2 - 2
L.Øgaard - C.Cuartas IM	1 - 0
Ø.Hjertenes - O.Castro IM	0 - 1
O.S.Knudsen - J.Minaya	0 - 1
B.Tiller - G.Garcia	1 - 0

Øgaard hadde suksess med en TN (teoretisk nyhet) i nimzo og fikk gullstilling. Men da Cuartas vant igjen bonden med en liten kombinasjon, ble det saklig sett vanskelig å vinne. Imidlertid vant Øgaard den fortsatte tidsnødduellen nokså smertefritt, og hengestillingen ble gitt opp uten fortsatt kamp. Hjertenes måtte tåle juling av den kjente Castro, Petrosjan og Gellers banemann fra Biel og Bent Larsens fra Costa Brava. Colombianeren fikk opp en av sine typiske, "grisete" stillinger og var ikke til å true. Scott Knudsen har langtfra samme suksess med hvit i siciliansk som han tidligere hadde med svart, mens Tiller vinner et energisk parti med svart i sin

Hvit: Gild. Garcia, Colombia
Svart: Bjørn Tiller

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.e5
c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Se7 7.Sf3
Ld7 8.Ld3?!

Regnes som tvilsomt pga. 8.-c4 fulgt av La4, men det er ikke så helt klart. Smyslov gjennomførte denne planen mot Byrne (Biel 76), men etter 9.Lf1 fulgt av g3 og Lh3 satte hvit i gang et spill på kongefløyen. Svarts naturlige plan med f6 er da ikke så lett å gjennomføre, da bonden på e6 mangler beskyttelse av den gode franske løper.

8. - La4!?

Hindrer 9.a4 med ideen La3.

9.Tb1 Dc7 10.0-0 c4 11.Le2 Sbc6
12.Tb2?!

Etter denne pussige manøveren er stillingen identisk med partiet mitt mot Eikseth i NM med den forskjell at svart har et tempo mer.

USA-Argentina $2\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ i 8.runde. Nærmest spiller Robert Byrne hvit mot Miguel Najdorf ($\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$), mens Larry Evans med svart blir den eneste som slår Oscar Panno. Videre spiller W.Lombardy-M.Quinteros ($\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$) og R.Sanguinetti-K.Commons ($\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$).

12. - 0-0-0 13.Sg5 Tdf8 14.Lg4

Truer 15.Sxf7 Txf7 16.Lxe6+.

14. - Sd8 15.f4(?)

Hvit har vondt for å finne en god plan, men dette trekket har liten sammenheng med 13.Sg5 og 14.Lg4. Trekket svekker de hvite feltene og gjør den svartfelta løperen ekstra dårlig. En bedre plan er springerpiruetten 15. Sh3-f4 og eventuelt til h5.

15. - h6 16.Sf3 Ld7!

Nå er ikke a4 noe å frykte da hvit har sine brikker samlet i en mislykket aktivitet på kongefløyen.

17.a4 f5 18.exf6ep

Ellers følger Sf7, Tfg8, h6, g5, Sg6 med initiativ på k-fløyen.

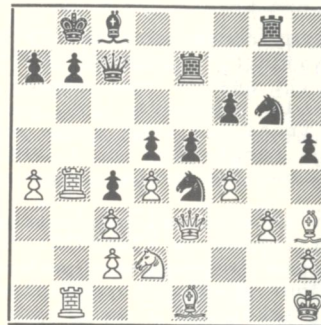
18. - gxf6 19.Te1 h5(!)

Skaper spill mot f- og g-bonden og tar det svake feltet h5.

20.Lh3 Sg6 21.Dd2 Thg8 22.De3
Te8!

Forbereder manøveren Sf7-d6-e4.

23.Ld2 Sf7 24.Teb1 Sd6 25.Kh1
Kb8 26.Tb4 Lc8 27.g3 Se4 28.Le1
Te7 29.Sd2 e5!

Svart har overgardert alle svake punkter og kan begynne å spille aktivt. Nå blir stillingen åpnet, og tilsynelatende får hvit også aktivt spill. Men den hvite stillingen er ikke så sunn; de hvite feltene er svake, løperen elendig og kongen temmelig avkledd. Spiller svart rolig, risikerer han at fordelene smuldrer bort.

30.Lxc8 Dxc8 31.dxe5 fxe5 32.
fxe5 Sxd2 33.Dxd2 Sxe5 34.Dxd5
Td8 35.De4 Ka8

Snart kommer hesten galopperende. På 36.-Sc6 følger 36.Df4+ og hvit står ikke så ille.

36.Tb5 Tde8 37.Ld2 Sg4 38.Dd5
Sf2+ 39.Kg2 Td7 40.Dxh5 Txd2 41.
Td5 Tde2 42.Kf1 Sh3 43.Tf5 Dc6
0-1

Kommentarer: B.Tiller.

Om hvitspilleren Garcia er å bemerke at han i en senere runde gitt bort og slo den amerikanske stormester James Tarjan.

Runde 10:

Island - Norge	2 - 2
G.Sigurjonsson GM - R.Hoen	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
B.Thorsteinsson - K.Helmers	0 - 1
M.Solmundarsson - Ø.Hjertenes	1 - 0
B.Viglundsson - B.Tiller	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

Før denne runden hadde Hoen studert teori på avbyttevarianten i spansk. Etter remis i 20 trekk mot stormester Sigurjonsson uttalte han: - "Bare jeg får forberedt meg litt på åpningen holder jeg remis mot hvem som helst med svart." Det var naturligvis ingen som sa seg uenig. Senere holdt Tiller et nytt underlig sluttspill, mens Hjertenes dessverre satte bort en interessant stilling i tidsnøden. Etter to avbrudd sørget Helmers for at regnskapet likevel balanserte.

Hvit: Knut J. Helmers

Svart: Bjørn Thorsteinsson, Isl.

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.e3
c5 5.Ld3 0-0 6.Sf3 d5 7.0-0 b6
8.cxd5 exd5 9.dxc5 bxc5 10.Se2
Lb7 11.Sg3 Sbd7 12.a3 La5 13.b4
cxh4 14.Tb1 Se4 15.axb4 Lb6 16.
Lb2 Tc8 17.Tc1 Sdf6 18.Txc8 Dxc8
19.Da1 Te8 20.Sd4 Sxg3 21.hxg3
Se4 22.Lb5 Td8 23.Tc1 Dg4 24.Le2
Dd7 25.Sf3 f6 26.Ld4 Tc8 27.Lxb6
Txc1+ 28.Dxc1 axb6 29.Sd4 Dc8
30.Dxc8+ Lxc8 31.Lb5 Kf7 32.Kf1
Ke7 33.Ke1 Kd6 34.Ld3 g6 35.Se2
Sg5 36.f3 Sf7 37.Kd2 Se5 38.Sc3
Sc6 39.Sb5+ Ke6 40.Kc3 Ld7 41.

Sc7+ Kd6 42.Sa8 b5 43.Lxb5 Se7
44.Lxd7 Kxd7 45.Sb6+ Kc6 46.Sa4
Sf5 47.Kd3 Sxg3 48.Sc3 Sf5 49.
Sxd5 Sh4 50.Sxf6 h5 51.g4 Sxf3
52.gxh5 gxh5 53.Sxh5 Kb5 54.Kc3
Sg5 55.Sg3 Se6 56.Se2 Sg5 57.Kb3
Kc6 58.Sc3 Sf7 59.Ka4 Sd6 60.Kb3
Sf5 61.e4 Se3 62.Sd5 Sg4 63.Kc4
Se5+ 64.Kd4 Sf3+ 65.Ke3 Se5 66.
Sc3 Kd6 67.Kd4 Sf3+ 68.Kc4 Kc6
69.Sd5 Se5+ 70.Kd4 Sf3+ 71.Ke3
Se5 72.Kf4 Kd6 73.Kf5 Sd3 74.
Kf6 Se5 75.Se3 Sd7+ 76.Kf5 Se5
77.b5 Sd7 78.Sc4+ Kc5 79.b6 Kxc4
80.b7 Kc5 81.e5 Sb8 82.e6 Kc6
83.Kf6 1-0

Seieren i lomma

Etter 3½-½ mot Chile og Sverige var nederlenderne nå klart i teten og hadde møtt sine farligste konkurrenter. Mange regnet derfor slaget om førsteplassen for avgjort. USA måtte nøye seg med 2-2 mot Vest-Tyskland, men klat-

SMÅPLUKK

Nederland hadde de beste poengplukkerne på 1. og 2.bord i Jan Timman og Gennadij Sosonko.

Olympiadens sensasjonsmann var B.Hook fra Britiske Jomfruer som lenge ledet i kampen om å bli beste førstebordspiller. Med 10 poeng av 13 ble han hårfint slått av Timman. Men han kan glede seg over en sentral posisjon på laget, som samlet fikk med seg 13½ poeng. Hook sørget for 9 av lagets 10 gevinstpartier!

USAs vinnerlag besto av fem stormestere, men det var sjette-mann, IM Kim Commons, som sørget for aller beste resultat med 7½ poeng av 9 (83,3%).

Svenskene skuffet litt med sitt papirsterke lag, som var Haifas mest ujevne. F.eks. 1-3 mot Iran, 4-0 mot Filippinene og ½-3½ mot Nederland i tre påfølgende runder. Ulf Andersson tapte henholdsvis mot Sharif, slo Torre og spilte remis med sin

ret så opp på annenplass etter 3½-½ mot Israel.

Stillingen etter 10 runder:
1. Nederland 29 2. USA og England 26½
4. Argentina 26 5. Vest-Tyskland 25
6. Sveits 23 7-9. Israel, Sverige og Chile 22½ (13. Norge 21½)

Runde 11:

Spania - Norge	2½ - 1½
J.Bellon IM - L.Øgaard	1 - 0
A.Martin - R.Hoen	0 - 1
A.Medina IM - O.S.Knudsen	½ - ½
J.Sanz - B.Tiller	1 - 0

Første tap på seks runder. En gang måtte det vel komme. Øgaard spiller sitt svakeste parti, mens Hoen fortsetter å ta viktige poeng - denne gang mot årets spanske mester. Scott'n gjør også en hederlig innsats ved å holde remis mot IM Medina.

gode venn Timman. Svensk lyspunkt var Magnus Wahlbom som sikret seg sitt første IM-resultat med 6½ poeng av 9 og påførte bl.a. W.Hartston hans eneste tap.

Olympiadens veteran var Miguel Najdorf, Argentina (66) som har spilt nesten hver eneste gang siden Warszawa 1935. Han hadde tross alt ikke samme suksess på førstebord som i 1950 og 52, da han var beste poengscorer.

Et interessant bekjentskap var Filippinenes sjakkdiktor Florencio Campomanes. Han har som kjent drevet "topp-diplomatisk" virksomhet i det siste - og kunne "garantere" Fischers come back i 1977. Men aldri mer i en FIDE-turnering, som han sa.

Det knyttet seg stor spenning til trekningen av neste års kandidatturnering, som ble foretatt under FIDE-kongressen med følgende resultat: A)Kortsjnoj-Petrosjan (applaus i salen) B) Mecking-Polugajevskij C)Larsen-Portisch D)Fischer-Hort. I semifinalen spiller vinner A mot B.

Hvit: Ragnar Hoen
Svart: J. Martin, Spania

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.
Sxd4 Sf6 5.Sc3 g6 6.Le2 Lg7 7.
Le3 Sc6 8.0-0 0-0 9.h3 Prøvde
dette trekket mot Timman noen
runder tidligere og fikk over-
raskende bra spill. Teorien anbefaler riktignok 9.Sb3 som det beste. 9.-Ld7 Timman fortsatte mot meg med 9.-d5 10.exd5 Sb4 11.Sb3 Sbx d5 12.Sxd5 Sxd5 13.Ld4 e5 14.Lc5 Te8 15.Lb5 Ld7 16.Lxd7 Dxd7 17.c4. 10.Sb3 a5 11.a4 Sb4 12.f4 Muligens en forsterkning av 12.Lf3 Le6 13.Sd4=, Smyslov-Geller SSSR 1974 (Red.anm.) 12.-Lc6 13.Lf3 b6 Neppe det beste. 13.-Sd7 ser ut til å være bedre. 14.Sd5! Hvit tilstreber seg kontrollen over d5. Vil nå forsøke å øke min fordel gradvis uten at svart får til noe aktivt motspill. 14.-Sfxd5 15.exd5 Ld7 16.Ld4 Tc8 På 16.-Lf5 kommer 17.Lxg7 Kxg7 18.Sd4 Dd7 19.c3 Sd3 20.g4 Sxb2 21.Db3 og vinner offiser. 17.c3 Sa6 18.Lxg7 Kxg7 19.Sd4 En idealplassering for springeren. Den kontrollerer b5-c6-e6 og f5. 19.-Tc5 20.Te1 Hindrer et eventuelt fremstøt i e-linjen og sørger samtidig for at bonden på e7 kommer under press. 20.-Te8 21.Dd3 Dc8 22.Te3 Kf8 23.b3 Tc7 24.Tae1 Sc5 25.Dd2 Tb7 26.Le2 Db8 Det er tydelig at svart vil gjøre et utbrytningsforsøk, og om det skal koste han en kvalitet, vil svart få nok motspill på damefløyen til å oppveie det, og samtidig kunne befri seg fra det press han i øyeblikket er satt under. 27.c4 Dc7 28.Ld1

Svarts stilling er tapt i det lange løp, da det umiddelbart truer Lc2 og deretter f5. Med enkle trekk og god posisjonell innsikt har hvit sakte men sikkert fratatt svart muligheten til motspill. Når svart nå til syvende og sist gjør et forsøk, er hvit parat til å møte det. 28.-e6 29.dxe6 fxe6 På 29.-Sxe6 vinner 30.f5. På 29.-Lxe6 vinner 30.Sb5. 30.Lg4 e5 31.Lxd7 Dxd7. 32.fxe5 dxe5 33.Txe5 Txe5 34.Txe5 Dd6? En feil i tapt stilling. Vanskelig å si hvilket trekk som er det beste, men Kg8 er å foretrekke. Hvit kan da fortsette med 35.De3. 35.Se6+ Dxe6 På 35.-Ke7 følger 36.Sxc5+ og hvit vinner offiser. 36.Txe6 Sxe6 37.b4 Ta7 38.Df2+ Ke7 39.Dxb6 Tc7 40.Dxa5 1-0
Kommentarer: R.Hoen.

Taktisk spill

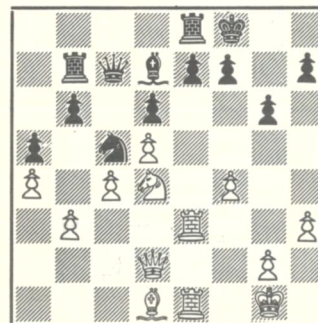
Runde 12:

Danmark - Norge	2 - 2
J.Øst Hansen - L.Øgaard	½ - ½
T.Rosenlund - R.Hoen	½ - ½
K.Rosell - K.Helmers	½ - ½
E.Mortensen - Ø.Hjertenes	½ - ½

Her gjaldt det å ikke komme så høyt at en fikk møte et topplag i siste runde, og det lyktes med fire remiser. Bare dansken Mortensen ville kjempe, men han godtok poengdeling da stillingen ble tvilsom nok.

Tetstriden var tilspisset igjen etter at Nederland spilte 2-2 med Vest-Tyskland og bare vant 2½-1½ over Canada. Før siste runde kunne plutselig tre lag gå av med seieren. For England hadde også levert en solid innsats uten noe matchtap. En ubeseiret Miles hadde slått Kavalek og Andersson, mens Keene hadde sikret seg sitt tredje og avgjørende napp i stormestertittelen (og sto over i siste runde).

Stillingen etter 12 runder:
1. USA og Nederland 33½ 3. England 33
4. Argentina 31 5. Vest-Tyskland 28½
6-7. Israel og Wales 27 8-9. Canada og Finland 26½ (15. Norge 25)

Runde 13:

USA - Wales	3½ - ½
Finland - Nederland	1 - 3
England - Østerrike	2½ - 1½
Canada - Argentina	2 - 2
Australia - Vest-Tyskland	1½ - 2½
Israel - Paraguay	2½ - 1½
Sveits - Frankrike	3½ - ½
Colombia - Honduras	3 - 1

Venezuela - Norge	1½ - 2½
J.Ostos - L.Øgaard	½ - ½
A.Palacios - R.Hoen	½ - ½
C.Sanches - K.Helmers	½ - ½
J.Cuellar - Ø.Hjertenes	0 - 1

Spania - Skottland	3½ - ½
Danmark - Sverige	1½ - 2½
Italia - Belgia	2½ - 1½
Iran - Chile	1 - 3
Uruguay - Filippinene	1½ - 2½

En nærmest ideell motstander ga godt håp om seier og avansement for Norge, men motstanderen ble hardere enn ventet.

Øgaard fikk vanskelig spill og måtte forsere remis, Hoens motstander byttet ut alle brikkene i en teorivariant, og Helmerts fikk utlignet men ikke mer.

Hjertenes ble dagens mann da han overspilte sin motstander i stor stil. Han sørget også for å disponere tida rett og førte partiet til seier med sikker hånd.

Hvit: Øystein Hjertenes

Svart: J. Cuellar, Venezuela

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.Lb5+ Sd7 4.d4 cxd4 5.Dxd4 e6 6.Lg5 Dc7 6.-Sf6 er noe bedre, da Lxf6 bare gir svart ubetydelige problemer. 7.Sc3 a6 8.Lxd7+ Lxd7 9.Td1 Lc6 10.0-0 f6 11.Le3 Tc8 12.a4 Ld7 Med ideen Dc4. 13.Da7 Db8 14.Dxb8 Txb8 15.Lf4 e5 16.Le3 Tc8 17.a5 Se7 Svart prøver å komplisere, da hans svake d-bonde ellers sikkert ville falle. 18.Txd6 Sf5 19.Txd7 Sxe3 20.Txb7 Sxf1 21.Kxf1 Hvit står til gevinst. Utviklingsforspranget og de to bondene er rikelig kompensasjon for kvaliteten. 21.-Td8 Legg merke til 21.-Tc5?! 22.Sd2 Txa5 23.Sb3 og tårnet er fanget. 22.Sd5 Td7 23.Tb6 Td6 24.b4! Ikke 24.Sc7+ Kd7 25.Sxa6 Txb6 26.axb6 Ld6 27.b7 Kc6 og hvits

SLUTT STILLINGEN HAIFA 1976

1 USA	37	
2 Nederland	36½	
3 England	35½	
4 Argentina	33	
5 Vest Tyskland	31	
6 Israel	29½	
7 Sveits	29	
8 Canada	28½	7½
9 Spania	28½	6
10 Colombia	28	
11 Norge	27½	8
12 Sverige	27½	7½
13 Wales	27½	7½
14 Italia	27½	7½
15 Paraguay	27½	7
16 Finland	27½	6½
17 Chile	27½	6½
18 Australia	27½	6½
19 Østerrike	27½	6½
20 Filippinene	27	8½
21 New Zealand	27	7½
22 Island	27	6½
23 Venezuela	26½	6½
24 Danmark	26½	5
25 Belgia	26½	4½
26 Frankrike	26	7
27 Dominikanske Rep	26	7
28 Uruguay	26	6
29 Honduras	26	4½
30 Thailand	25½	6
31 Costa Rica	25½	5½
32 Skottland	25½	5
33 Iran	25½	5
34 Guernsey	25	7
35 Irland	25	6
36 Luxembourg	24½	7½
37 Guatemala	24½	6
38 Japan	24½	6
39 Hong Kong	24½	6
40 Bolivia	24½	5½
41 Bermuda	24	
42 Andorra	23	
43 Monaco	22	
44 Færøyane	21½	
45 Papua New Guinea	18	
46 Am. Jomfruøyer	15½	
47 Brit. Jomfruøyer	13½	
48 Ned. Antiller	7½	

bonde faller, med muligheter for svart til å holde partiet. 24.-Txb6 25.axb6 Kd7 26.c4 Kc6 27.Ke2 Ld6 28.Sd2 Tb8 På 28.-Ta8 følger sterkt 29.Sb3 med ideen Sa5. 29.c5 Lxc5 Ellers kommer springeren igjen avgjørende til a5. 30.bxc5 Kxc5 31.Kd3 f5 32.f3 fxe4+ 33.fxe4 a5 34.Sc4 a4 35.Kc3 Kb5 36.Sc7+ Kc6 37.Kb4 a3 38.Kxa3 1-0

Kommentarer: Ø.Hjertenes.

Slått på målstreken

Nederlands lag (Timman, Sosonko, Donner, Ree, Ligterink og Kuijpers) hadde på mange måter fortjent å vinne. De slo USA, ledet det meste av turneringa og tapte ikke noen match.

Men da Sarén holdt Kuijpers til remis i siste runde (og tok 2. plassen i trekantturneringa Sarén-Tillers-Kuijpers!), snek USA seg forbi. Det amerikanske maskineriet hadde knirket underveis, men i innspurten var det nærmest uimotståelig.

Ragnar Hoen:

NORDMENNENES INNSATS

Øgaard møtte en rekke stormestere og internasjonale mestere ved 1.bord og fikk som regel uttelling for sitt spill mot disse. Derimot var spillere fra mindre kjente nasjoner ofte en vanskeligere motstander fordi deres spillestyrke på forhånd var ukjent. Men å sitte på 1.bord i en olympiade er ingen lett jobb, og om Øgaard ikke hadde nådd sin absolutte toppform under olympiaden, må hans spill i særlig trengte stillinger spesielt fremheves. Vi bør være glad for at vi i han har en spiller av

internasjonal klasse som finner anledning til å delta i olympiaden.

For meg var dette min 9. olympiade på rad, og den rutine og erfaring som jeg har fått i alle disse årene, bidro nok til at mitt resultat ble såpass bra. Jeg møtte riktignok ikke flere enn 3 stormestere på 2.bord, ellers var det blandet selskap. Grunnen til at så mange av partiene endte i remis var vel at jeg ikke tok de helt store sjansene, - sjanser jeg tidligere ofte tok.

De øvrige på laget, alle debutanter, gjorde en strålende innsats og innfridde de forventninger som var satt til dem. Når man vet at tre av spillerne er under 20 år, har disse ennå store utviklingsmuligheter til å nå opp til internasjonal spillestyrke. Alle hadde rundt 50% score, og det er det ikke alle førstereisgutter som har klart tidligere.

Helmerts begynte litt famlende med to unødvendige tap, men tok seg mesterlig opp mot slutten. Hjertenes som tidligere har deltatt i Studentverdensmesterskapet, fikk ikke helt uttelling for sitt gode partiopplegg, da tidsnøden skulle vise seg å være en vanskelig motstander å beseire. Men han reddet en høy plassering ved sin seier mot Venezuela i siste runde.

Scott Knudsen startet med 3 rake seire, og de kom mot bl.a. så sterke sjakknasjoner som Canada og Filippinene. Selv om avslutningen ikke var like bra, skal han honoreres for sin innstilling til lagsjakk.

Tillers innsats må betegnes som stort sett god, og høydepunktet var nok seieren mot Colombia.

	Elo	Spilt	+	=	-	Poeng	Score
1 Leif Øgaard IM	2490	11	4	4	3	6	54,5
2 Ragnar Hoen	2370	11	4	6	1	7	63,6
3 Knut J. Helmerts	2265	8	2	4	2	4	50,0
4 Øystein Hjertenes	2300	8	2	3	3	3½	43,8
5 Ole Scott Knudsen		7	3	2	2	4	57,1
6 Bjørn Tillers		7	1	4	2	3	42,9

asfaltdekke as

Alle typer asfaltdekker til alle formål legges fagmessig og med full garanti på Deres gårdsplasser, veier m. m.

Gulv, tak, altaner, o.l. legges med vanntett støpeasfalt.

Vi måler opp og gir Dem pris uten forbindtlighet.

Kontor: Stensgt. 2, Oslo 3, Tlf 607490
Fabr.tomt: Griniv. Røa, Tlf. 240391

Arne Zwaig:

En snarvisitt på Costa Brava

En lyninvitasjon resulterte i at jeg i begynnelsen av oktober fikk delta i en spansk stormesterturnering på Costa Brava. Mindre enn et døgn etter beskjeden satt jeg på flyet. Grunnen til at man bestemmer seg for å dra på så kort varsel må søkes både i manglende invitasjoner til slike turneringer, og i min spesielle situasjon som medfører at jeg prioriterer turneringer av kort varighet. Dette var Bent Larsens første turnering etter seieren i Biel, og han stilte selvsagt opp som klar favoritt. Den ungarske stormester Laszlo Szabo er jo "still going strong", og pekte seg også klart ut. Mine egne aspirasjoner var ikke helt klare. For det første ville jeg være med og få "stormestermatching". Dernest var jeg klar over at et stormesterresultat kunne være innen rekkevidde med litt "gli". På ni runder skal det ofte ikke mer enn et par heldige partier for å nå grensen som her var på $6\frac{1}{2}$ poeng. Bent Larsen tok straks ledelsen med fire strake, og lå dermed $1\frac{1}{2}$ poeng foran de nærmeste konkurrenter, deriblant meg. Jeg kunne på ingen måte si meg fornøyd med spillet så langt selvom uttellingen var nokså "normal" og jeg

slo Szabo i tredje runde. I femte runde møtte jeg Larsen og fikk klar gevinststilling etter en elementær feil av dansken rett etter åpningen. I tidsnøden tok jeg imidlertid en forgiftet bonde og måtte til slutt kjempe for remis. I neste runde tapte Larsen for Oscar Castro som til slutt klarte stormesternormen. På de siste fire runder måtte jeg altså ha $3\frac{1}{2}$ poeng mot Pomar, Castro, Marović og Ortega. Det startet bra, og mot Castro var jeg også nær seier, men colombianeren reddet seg til sist over i en remis. Mot Marović gikk det galt og dermed var sjansen ute for denne gang.

Turneringen var ellers en opplevelse hva gjelder arrangement og riktige betingelser. Vi bodde på det tradisjonsrike Hotel Guillem i den lille kystbyen Malgrat. De første tre runder ble imidlertid spilt i Blanes, en litt større by ca. 7 km unna. De seks siste ble spilt på hotellet. I disse, jeg hadde nær sagt kunstneretider, hvor vi i TV blir konfrontert med sjakk som kunst, avisene som hyller Ulf Anderssons kunstnerlønn, kunstnermelding og kunstneraksjon, kan det kanskje være passende å gå litt mer konkret inn på hvilken praksis som følges overfor utøvere i internasjonal sjakk.

I Spania fikk hver av spillerne gratis opphold, dvs. et normalt enkeltværelse med bad og wc og gratis måltider i hotellets restaurant. Alle spillere fikk 4000 pesetas i lommepenger, eller vel 30 kr. pr. dag. Pengepremiene var fra 50000 (ca. 4000 kr.) til

1.	B. Larsen	GM	DAN	2625	■	0	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	1	1	1	$7\frac{1}{2}$
2.	O. Castro	IM	COL	2380	1	■	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	$6\frac{1}{2}$
3.	A. Zwaig	IM	NOR	2475	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	■	1	0	1	1	0	1	0	1	$5\frac{1}{2}$
4.	L. Szabo	GM	UNG	2525	0	1	0	■	1	$\frac{1}{2}$	1	0	1	1	$5\frac{1}{2}$	
5.	D. Marović	GM	JUG	2485	0	0	1	0	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$4\frac{1}{2}$	
6.	Visier		SPA	2350	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	4	
7.	A. Pomar	GM	SPA	2430	0	$\frac{1}{2}$	0	0	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	4	
8.	Garcia Conesa		SPA		0	0	0	1	0	■	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$		$3\frac{1}{2}$	
9.	J. Sanz		SPA	2345	0	0	1	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	■	1	3	
10.	M. Ortega		SPA		0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	■	1	

4000 pesetas, og alle fikk pengepremier. Det er visst vanlig praksis i spanske turneringer. Premiefallet var 50000, 40000, 30000, 20000, 15000 osv. Med andre ord - betingelser som gjorde at ingen reiste tilbake med direkte tap.

Pent trykte plakater med informasjon om turneringen, og ordningen av bordene med demonstrasjonsbrett over hvert av dem, ga inntrykk av at turneringen ble oppfattet som en kulturell begivenhet. Betingelsene som ble budt spillerne tyder på at spanske "sjakk-kunstnere" har forlatt sultestadiet og kan kjempe for ære under rimelige vilkår.

Jeg skylder å gjøre oppmerksom på at jeg kan takke Norges Sjakkforbund for reisen.

Partier fra turneringen:

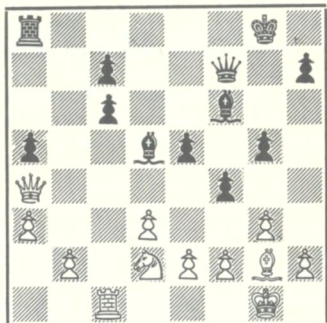
Hvit: Oscar Castro, Colombia
Svart: Arne Zwaig

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Sf3 Sf6 4.Lb5 Lb4 5.0-0 0-0 6.d3 d6 7.Se2 a6 8.Lxc6 bxc6 9.c3 Lc5 10.lg5 h6 11.Le3 Lxe3 12.fxe3 d5 13.Sg3 dxe4 14.dxe4 Dxd1 15.Taxd1 Sd7 16.Se1 Sc5 17.b4 Sa4 18.Tc1 Le6 19.Sf5 Tfe8 20.c4 a5 21.Sd3 Tad8 22.Tfd1 g6 23.Sh4 axb4 24.Sxb4 Txd1+ 25.Txd1 Sb2 26.Ta1 Sxc4 27.Sxc6 Sxe3 28.Sf3 f6 29.a4 Sc2 30.Td1 Lb3 31.Td7 Lxa4 32.Txc7 Lxc6 33.Txc6 Sd4 34.Txf6 Kg7 $\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$

Hvit: Arne Zwaig
Svart: Arturo Pomar, Spania

1.g3 e5 2.c4 Sf6 3.Lg2 d5 Dragevarianten med omvendte farger. Få mestere innlater seg på den som svart, men mye av Pomars åpningsspill viser at han gir blaffen i siste mote. 4.cxd5 Sxd5 5.Sc3 Sb6 6.Sf3 Sc6 7.0-0 Le7 8.a3 a5 9.d3 0-0 10.Le3 Le6 11.Tc1 f5 12.Sa4 Sxa4 13.Dxa4 Lf6 lignende stillinger kjenner vi med omvendte farger, men mer tempoet innebærer en stor fordel. 14.Tc5! Svært energisk. Etter f.eks. 14.-Ld5 15.Tfc1 e4 16.dxe4 Lxe4 17.Se1 er den svar-

te stillingen vanskelig. 14.-g5 Først når han befinner seg i vanskeligheter blir Pomar farlig. Ofte vet han å skape komplikasjoner ved bondeoffer, men i dette partiet er det motstanderen som ofrer. 15.Sd2! f4 15.-Ld7 16.Db3+ og Dxb7 er også fordelaktig for hvit. 16.Txc6! bxc6 17.Lc5 Ld5 Svart kan ikke beholde kvaliteten: 17.-Tf7? 18.Dxc6 eller 17.-Te8 18.Lxc6. 18.Lxf8 Dxf8 19.Tc1 Df7

20.Txc6! For annen gang, og nå et ekte kvalitetsoffer. Hvit får mer en tilstrekkelig kompensasjon. 20.-Lxc6 21.Dxc6 Td8 22.Se4 Le7 Ikke det beste. Pga. bondestillingen er denne løperen ikke i stand til å utrette noe. 23.Dxc7 g4 24.h4! For å skaffe luft til kongen. Zwaig hadde bare tre minutter igjen til 17 trekk! Den svarte stillingen er tapt, og Pomar finner ikke noe som kan gjøre vinsten vanskeligere for den tidsnødplagede nord nordmannen. 24.-f3(?) 25.exf3 gxf3 26.Lxf3 Lxh4 26.-Txd3 27.Le2 Td4 28.Dxe5 er like håpløst. 27.Dxf7+ Kxf7 28.gxh4 Txd3 29.Le2 Td4 30.f3 Resten er uten interesse. Svart ga opp så snart hvit klarte tidskontrollen. 30.-a4 31.Kf2 Kg6 32.Ke3 Kf5 33.Ld3 Kg6 34.f4 Td8 35.fxe5 Kf5 36.Sd6+ Ke6 37.Lc4+ Ke7 38.b4 axb3ep 39.Lxb3 Ta8 40.a4 Tb8 41.Lc4 1-0

Kommentarer av Bent Larsen i "Schack-nytt".

STOFF TIL NESTE NUMMER av NSb må være redaksjonen i hende innen 20. januar n.å. Vi hører gjerne fra deg.

BENYTT

Murmester Erling Glad

NYBYGG OG REPARASJONER

Forøvrig alt i mur

EN GLAD-KUNDE

ER

ALLTID GLAD KUNDE

Hosleveien 40 — 1340 Bekkestua

Tlf. 53 31 89

Schakkklubben av 1911

Et tilbakeblikk ved Haakon Opsahl

Klubbens gullalder som vi opplevet i 1918 med 80 medlemmer, er forlenget et tilbakelagt stadium. Nå går vi mot pensjonsalderen - klubben fyller 65 i november, med et medlemstall på 26. Samtidig har vi 40-årsjubileum for norgesmesterskapet for lag som klubben vant i 1936.

Veteraner med stor V

Schakkklubben av 1911s fire veteraner (over 80 år!!) trenger en nærmere omtale. En av klubbens stiftere, Ellef T. Ødegaard, var også med på å stifte Norges Sjakkforbund i den unge alder av 21 år. Tro om ikke dette er noe av en rekord selv i europeisk sammenheng! Peder Haug, medlem fra 1922, har hatt tillitsverv i klubben i over 25 år.

Artikkelforfatteren Haakon Opsahl ble medlem i SK av 1911 i 1922 og er en av klubbens mest markante skikkelser og sterke spillere gjennom mange år. Han delte 1.plassen i kl. 2 i Nordisk turnering 1926 med O.M.Olsen - senere kjent som Olaf Barda. I 1927 tok han 3. premie i øverste klasse i NM - for så i 1929 å utvandre til Canada, hvor han oppholdt seg fram til 1946. Opsahl var nr. 2 i det canadiske mesterskapet i 1932 og representerte Canada med godt resultat i olympiaden i Buenos Aires 1939. Han spilte for Norge i olympiaden i Dubrovnik 1950 og har også i de senere år vært en trofast deltaker ved Landsturneringene. I sin gamle klubb "1911" har han vært formann sammenhengende siden 1961.

Arthur Lifeldt, medlem fra 1915, har lagt grunnlaget for klubbens økonomi ved å donere en obligasjon på kr. 15 000. Dessuten har han forært klubben sitt sjakkbibliotek, bøker som er gått til utlodning i en årrekke. Av den store samling på 40000 sider har han beholdt bare én bok, nemlig det gedigne verk "Sjakk for alle" av C.O.Hovind.

I disse dager har vår fjerde veteran, Knut Geelmuyden, medlem fra 1919, gitt klubben sin samling av bøker og tidsskrifter, bl.a. Chess 1947-72 samt British Chess Magazine, Tidsskrift för Schack og danske Skakbladet, alle tre i 28 årganger 1947-75, bøker og sjakkblad med et samlet sideantall på 74000!

Etter krigens slutt kom spørsmålet opp om sammenslutning av Norges Sjakkforbund og de sjakkklubber som var tilsluttet A.I.F. Arbeidernes Idrettsforbund. Hovind og Ødegaard fra "1911", Rolf Heiestad fra Arbeidernes Schakkklub "Odin" sammen med Rolf Hofmo fikk istand overenskomst om sammenslutning. Ødegaard ble valgt som president i 1945. I 1946 ble Hovind valgt som vår første formann i forbundet.

Vårt største talent

Klubbens mest markante spiller i løpet av alle disse år er Lars Hanssen, som døde kort etter krigsutbruddet kun 37 år gammel. I NM 1926 delte han 1-2.premie med H.C.Christoffersen, men tapte stikkampen om mesterskapet. I Nordisk turnering 1930 vant han seiersgruppe A og fikk titelen nordisk mester. I 1932 var han igjen nr. 2 i norgesmesterskapet. I "Fodors Illustrations Verlags Endspielturnier 1930-32" vant han 1.pr. foran internasjonale størrelser som Rinck og Kubbel. Ved hans bortgang het det i nekrologen at han var en av de mest lovende jurister i dette land og

Cand. jur. Lars Hanssen.

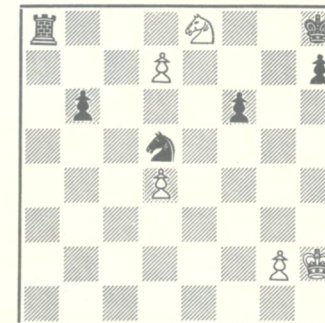
hadde en lysende karriere foran seg. Lars Hanssen var født i Trondhjem - en ækt trønder. Hans mor forærte i 1950 klubben en evigvarende pokal til minne om sin sønn.

Lars Hanssens vandrepokal går hvert år til den spiller med best resultat i lag- og pokalkampene. Flest inntegninger har: Hjell Krosby 7, Haakon Opsahl 6, Gunnar Wiers-Jenssen og Finn Møller 3.

I kampen om siste vandrepokal om klubbmesterskapet har Dag Schjelderup-Ebbe, Sven Karlsen og Finn Møller to napp hver og Haakon Opsahl ett.

Studie av Lars Hanssen.
1.premie "Fodors Illustrations
Verlags Endspieltturnier 1930-32".

Hvit trekker og vinner.

Løsning:

1.Sd6 (truer 2.Sc8) 1.-Sc7 2.d5
JfL 3.Sc8! Txc8 4.d6! og vinner.
Analøst spill er 1.Sd6 Sc7 2.d5
Kg8 3.Sc8! Txc8 4.d6! og vinner.

BATSFORD

4 Fitzhardinge Street London W1H 0AH

SICILIAN: NAJDORF

By Michael Stean

The Najdorf (1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cd 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 a6) is a favourite of many leading grandmasters, most notably Browne, Fischer, and Polugajewski. The analysis is discriminating and rejects irrelevant or confusing material.

SICILIAN: ...e5

By T.D. Harding and P.R. Markland

This book deals with three lines of the Sicilian Defence which involve an early ...e5 thrust by Black. These all arise from the opening moves 1 e4 c5 2 Sf3 Sc6 3 d4 cd 4 Sxd4 and comprise: the Bourdonnais (Löwenthal) Variation (4...e5), the Lasker or Argentine (Pelikan) Variation (4...Sf6 5 Sc3 e5), and the famous Boleslawski Variation (4...Sf6 5 Sc3 d6 6 Le2 e5).

I "Sjakkutsalget" koster hver bok kr.35.-(Innb), kr.23.-(Heft).

**LIENS
OPTISKE**

Rådmann Halmrasts vei 7 – Sandvika
Telefon 54 50 70

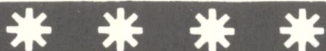
MED BRILLEN FRA LIEN SER DE

**PRIKKEN OVER I-EN **

– DANSEBAR

for voksne –

Åpent: 20.00-03.00, også søndag.
Grønlandsleiret 15 - Tlf. 67 11 08.

Kalottturneringen

23-24/10 arrangerte Hammerfest SK anført av Kjell Johannessen, en ny kalottturnering, som er en aldeles utmerket idé. 37 mann spilte 6 runder "Monrad" med ratinggyldig betenkningstid. Det meldes at Nils A. Bakke, Sørvær for en gangs skyld ikke hadde noen problemer og tok en høyst overraskende seier i et tildels fryktinngytende felt. Bl.a. var det hentet oppover sterke navn fra Sør-Norge. Seedingsystemet som ble benyttet, virket uheldig, idet toppspillerne var satt opp mot hverandre i 1.runde og siden knapt nok rakk å møte hverandre igjen før turneringen var slutt. Bakke (som var useedet) unngikk behendig "kremen", bortsett fra en remis med Nord-Norges elitespiller Gunnar Johnsen i siste runde.

1. Nils A. Bakke, Hammerfest 5 (21,5) 2. Aleks Semakoff, OSS 5 (20) 3. Morten Trollidaler, Skien 5 (19) 4. Gunnar Johnsen, Kirkenes 4½ (24) 5. Ole Chr. Moen, OSS 4½ (19) 6. Torbjørn Burchard, Narvik 4 (24,5) 7. Magne Bergvoll, Tromsø 4 (23,5) 8. Svein H. Johnsen, Hammerfest 4 (19) 9. Bengt Eriksen, Kirkenes 4 (16,5) 10. Arnold Andreassen, Harstad 3½ (21,5) 11. Kjell Johannessen, Hammerfest 3½ (20,5) 12. Kjetil Vollan, Bodø og Steinar Jenssen, Narvik 3½ (19) 14. Leif Andreassen, Øksfjord 3½ (18,5)

Hvit: Magne Bergvoll, Tromsø
Svart: Aleks Semakoff, OSS

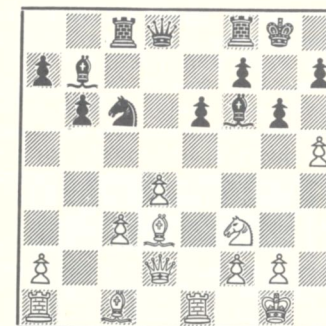
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 Sf6 4. 0-0 Lc5 5.d3 d6 6.h3 0-0 7.Lg5 h6 8.Lh4 De7 9.Sc3 Le6 10.Sd5 Lxd5 11.exd5 Sb4 12.Te1 Dd8 13. c4 g5 14.Lg3 a5 15.a3 Sa6 16.d4 exd4 17.Sxd4 Lxd4 18.Dxd4 Sc5 19.Te3 a4 20.Tae1 Tc8 21.Te7 Sfd7 22.Lxd7 Sxd7 23.T1e6!
Se diagram.

23. - Se5 24.Lxe5 fxe6 25.Tg7+ Kh8 26.De4 Tf5 27.Td7+ dxe5 28. Txd8+ Txd8 29.dxe6 Tf4 30.Dxe5+ Kg8 31.g3 Txc4 32.Df6 Tc1+ 33. Kg2 Tf8 34.Dg6+ Kh8 35.e7 1-0

Tro ikke på teoretikerne

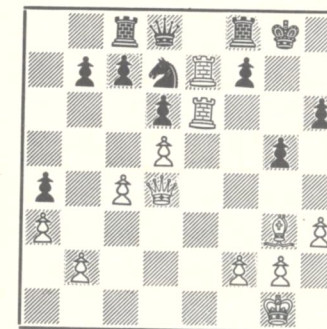
- men heller ikke på Norsk Sjakkblad

I forrige nr. av Norsk Sjakkblad kommenteres partiet Poulsson - Farago fra Gausdal Chess International 1976. Innledningsvis kommer en meget berettiget advarsel mot å stole blindt på teoretikerne, men også på Bent Larsen, som ofte i sine bøker har advart mot teoretikerne. Til og med hvits 16. trekk har spillerne fulgt et parti Larsen - Unzicker (som Larsen vant), og fått følgende stilling:

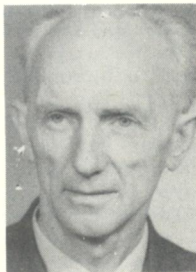

Nå spilte imidlertid Farago 16.- Sxd4!, og NSBs kategoriske kommentar lyder: "Hvoretter den hvite stillingen kort og godt raser sammen!" Eivind Poulsson og undertegnede har etter nærmere analyser funnet at denne kraftsalven skyter et godt stykke over målet. Poulsson spilte 17.Sxd4? og tapte forsert. Riktig

Forts. side 54

Einaste med Kongens medalje for sjakkarbeid

Medan norsk partisjakk aldri har hatt det store gjennombrøtet internasjonalt og framleis strevar med å få fram den første stormeisteren, har norsk problemsjakk lenge hatt eit godt omdøme i den store verda. Av dei som har sett seg i respekt i utlandet, har vi m.a. Johan Scheel, André Fossum, Erling Myhre, Olaf Barda (som også var stormeister i postsjakk!), Nils G.G. van Dijk, og sist, men ikkje minst voldingen David Hjellevold.

Han vart fødd i Volda 10. juni 1903, og gjorde si gjerning som lektor på Volda Gymnas i realfag til han gjekk av med pensjon i 1970. I 1973 fekk han Kongens fortjenestemedalje i sølv for sin innsats som problemkomponist - vel den første og einaste offentlege utmerkinga nokon nordmann har fått for sitt arbeid på dei 64 rutene! Då hadde han gjennom eit langt liv fått publisert om lag 1800 oppgåver - 440 av desse er samla i hans eige "Herbarium". Det er med åra blitt nokså mange premiar og "hederlige omtaler". Kor mange, har han ikkje brydd seg med å telje - men han skundar seg å leggje til at så mange topp-plasseringar har han ikkje. Dei plasseringane han set høgst, er ein delt 2.plass i ei tevling som sjakklaget ved Peugeot-fabrikken skipa til. Her var det sendt inn heile 492 oppgåver. Elles har han mellom anna ein fin førsteplass i ei svensk turnering.

I 1958 vart han innboden til ein stor problemsjakk-kongress i Ju-

goslavia - som gjest til den jugoslaviske staten. Kongressen gjekk i Piran, ein liten by berre 2 kilometer frå Portoroz, der det samtundes vart spela intersoneturnering.

For nokre år sidan vart han utnemnd til internasjonal domar for 2-trekkstevlingar, og han har dømt i to turneringar - den eine av dei var "David Hjellevold 70-års jubileumsturnering".

- David Hjellevold, korleis kom du borti problemsjakken?

- Eg lærte spelet i 15-årsalderen, og var i nokre år ein flitig partisjakkspelar. Men det gjekk ikkje lenge før eg oppdaga problemsjakken, og var mest oppteken av denne forma for sjakk. Dersom ein seier at partisjakken er prosaen, så er problemsjakken poesian. Problemsjakk er kunst, men har også eit nært slektskap med matematikken. På skulen laga eg matematikkoppgåver, i fritida sjakkoppgåver. Skilnaden er i grunnen ikkje så stor.

- Men du miste ikkje interessa for partisjakken?

- Nei, det gjorde eg ikkje. Eg har spelt mange kaffeparti på lærarrommet og i kantina på gymnasiet i Volda, og eg har vore med på lagkampar mot til dømes Ålesund. Men så særleg langt har eg ikkje drive det. Einaste premien eg har, fekk eg ein gong eg vann gymnasmeisterskapet i Volda. Men noko sterk tevling var det slett ikkje - legg han til.

- Kvifor likar du problemsjakk betre?

- Det er mange grunnar til det. Du er aldri avhengig av å ha nokon partner, du har ikkje noko tidspress, men kan forlate sjakkbrettet når du vert trøyt og kome tilbake til det - omtrent som ein vev du har stående. Og det gjev skaparglede.

- Men problemsjakken krev vel også innsats og konsentrasjon?

- Å ja. Akkurat som partisjakkspelarane kan problemistane gjere sine "blundarar". Det verste eg veit, er at nokon skal oppdage ei biløysing, det er slikt som skjer. Ein annan feil er "stranding" - eit uventa mottrekk som øydelegg maten.

Elles kan du oppleve at oppgåver du sjølv var svært nøgd med, ikkje nådde opp i ei tevling, eller ei oppgåve du ikkje trudde var så sær god, fekk ei god plassering. Smak og behag spelar også ei rolle, som i all annan kunst. Men problemsjakken er også ein sport, men det er ein sunn sport - og ein rein sport, som matematikken.

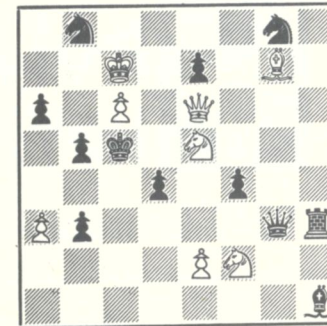
- Eit heilt anna spørsmål: Kva tykkjer du om Norsk Sjakkeblad? - Bladet har fått ein svært god typografi og lay-out, men eg tykkjer det er svært beklageleg at det ikkje finst ei eiga problemspalte! Det er mange forfattarar i dag som brenn inne med oppgåver, av di dei har så få fora til å presentere dei for eit norsk publikum. Ei problemspalte kunne gjere problemsjakken meir kjend, og vere ei inspirasjonskjelde for den yngre generasjon.

- Du meiner altså at norske problemistar har for dårlege vilkår?

- Eg veit ikkje om det er helt rett å seie det slik, men norske problemistar har i grunnen alltid mangla eit skikkeleg forum, i større grad enn til dømes svenske og danske "kolleger". Desse landa har hatt ein rikare litteratur også innan problemsjakken, og dei har hatt fleire blad å publisere oppgåver i. Rett nok har det kome meir norsk problemsjakk-literatur dei siste åra, men den har kome så altfor seint!

ØS.

David Hjellevold, Volda
Original for Norsk Sjakkeblad

Hvit setter matt i 2 trekk

Løsning finnes på side 41

SJAKKUTSALGET

«din egen butikk»

bestreber seg stadig på å gi de gunstigst mulige tilbud på sjakkklitteratur og materiell til forbundets kretser, klubber og enkelte medlemmer. Overskuddet tilføres Norges Sjakkeforbund i sin helhet.

Trenger du:

Brikker og brett, sjakkur, et magnetisk lommekjakkspill, premier med sjakkemblem, åpningsteori, sluttspillverk, avanserte bøker om taktikk og strategi eller en lærebok i sjakk?

BESTILL I SJAKKUTSALGET!

Skriv idag, be om prislister.

STØTT OPP OM NORSK SJAKK -
KJØP DITT SJAKKMATRIELL FRA:

"Sjakkutsalget"
Norges Sjakkeforbund
Box 795
7001 Trondheim

POLARSIRKELEN HØYFJELLSHOTELL

8240 Lønsdal — Tlf. Rognan 771

Tannlege MNTF

PER-TORE LIE

Helgesensgt. 18 — Oslo 5

Telefon 35 58 19

**KJØP
MED BONUS
I BONUS**

bonus
KJØPESENTER A.S

Høy
kvalitet
Lave priser
Stort utvalg

skolesjakk

Instruktørhåndbok

Vi vil få opplyse om at "Håndbok for sjakkinstruktører" nå omsider foreligger i ny og forbedret utgave. Alle instruktører - og folk som tenker å sette i gang sjakkurs - bør skaffe seg et eksemplar av dette instruksjonshefte, som inneholder en mengde praktiske opplysninger som anskaffelse av materiell, forskjellige turneringsformer, (Monrad og Berger osv.), turneringsreglementer, instruksjonsopplegg, FIDEs regler, ELO-utregning, ferdighetsmerker osv. Send bestillinger med innbetaling av kr. 10,- pr. eksemplar til NSFU, Trygve Waage, Åsengt. 4 D, Oslo 4.

Stormønstring i Rogaland

Rogaland Skolesjakkutvalg økonomisk støttet av NSF arrangerte en stor skolesjakkturnering på Sandved skole i Sandnes i november som samlet 120 deltagere. Den gikk over 7 runder Monrad i tre klasser.

Barneskolen: 1. Einar Brekken, Ganddal 7 2-4. Jan Haugland, Hommersåk, Halvor Pedersen, Tjensvoll og John H Mørsli, Sandved 6

Ungdomsskolen: 1-2. Øyvind Michelsen, Hinna og Karl H Haukalid, Høyland 6 3-4. Arne Nybø, Tasta-veden og Kurt Hetland, Øygard 5½

Videregående skoler: 1. Svein Michelsen, Hetland 6½ 2. Jon Arne Rørosgaard, Stavanger h.gym. 5 3-5. Arve Kopperdal, Stavanger h.gym., Jan M Øverås, Sandnes og Oddvar Stokkeland, Stavanger yrkesskole 4½

OM individuelt

Høstens individuelle Oslomesterskap er spilt på Linderud skole med 173 deltagere totalt og under ledelse av Tormod Fyri.

1. og 2. klasse: 1. Øyvind Hjertner, Oppsal 7½ av 8 2. Jan Tore

Kristiansen, Oppsal 6½ 3-4. Arne Thommessen, Bygdøy og Tomas Møskeland, Rustad 6

3. klasse: 1. Gunnar Glendrange, Bygdøy og Geir Lindholm, Høybråten 7 av 8 3-5. Per Norli, Høyenhall, Jon Backer, Ullevål og Trond Østengen, Oppsal 6

4. klasse: 1. Olav Farnes, Veitvet og Knut Harald Hagenes, Ullevål 7 av 8 3-6. Kåre Haram, Lommedalen, Atle Liknes, Årvoll, Sigurd Sveen, Ullevål, Kenneth Hoff, Veitvet 5½

5. klasse: 1. Gunnar Tveiten, Bygdøy 7 av 8 2-5. Raymond Boger, Høybråten, Dag Jensen, Høybråten, Harald Holter, Voksen, Trond Ivar Hegge, Korsvoll 6

6. klasse: 1. Nikolai Stefanović, Oppsal 6½ av 7 2-5. Marit Lund, Veitvet, Tony Berntsen, Veitvet, Trond Berg Hansen, Lindeberg og Daniel Kristensen, Huseby 5

Vestfold-nytt

Propagandaturneringen i sjakk for skoleungdom ble i år arrangert i Losjesalen i Sandefjord lørdag 13.11. Det var påmeldt 61 deltagere, hvorav 28 fra barneskolen og 33 fra ungdomsskolen. Det var 7 runder Monrad for barneskolen og 5 runder for ungdomsskolen. Turneringsledere var Kjell Arne Hanstad og Tom Jacobsen, SK Caissa.

Barneskolen: 1. Vidar Johansen, Haukerød 6 2. Audun B. Pettersen, Vestskogen 5½ 3. Jan Idar Flått, Vestskogen 5 4. Brede Jacobsen, Krokemoa 5 5. Magne Theimann, Krokemoa 5 6. Jarle Nordkvelle, Kvelde 4½

Ungdomsskolen: 1. Erik Høyvold, Orerønningen 5 2. Thor Roverud, Tjølling 4½ 3. Magne Emhjellen, Hedrum 4 4. Henrik Dvergsdal, Kjelle 4 5. Jon S. Sundby, Kvelde 4 6. Sten Ludvig Ruud, Kjelle 4

Et funn for lærenemme

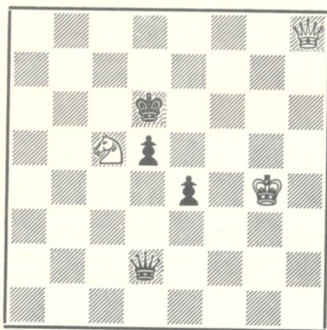
Ferske sjakkspillere som ønsker å lære mer, bør være oppmerksomme på at de til den forbrukervennlige pris av kr. 17,50 kan anskaffe seg en lærebok som

Wade-Bott-Morrison:
SJAKK-TAKTIKK (nøtter for begynnere) Oversatt av Arne Zwaig. (Gyldendal Norsk Forlag 1972)

Forfatterne tar for seg de taktiske elementer i sjakk: dobbeltangrep, binding, spiddere, avdekkersjakk, overbelastning, evig sjakk, mattbilder osv. Elementene blir først forklart ved eksempler, før leserne selv får prøve seg på forskjellige oppgaver.

Mange vil ha utbytte av å studere denne boken, ikke minst vil den kunne være til inspirasjon for instruktørene, som her kan finne mange gode eksempler, for eksempel følgende "spidder":

Hvit i trekket (vinner). Svarts konge og dronning befinner seg på samme linje, men en bonde er imellom. Hva kan gjøres med det?

Løsning: 1.Sc5xe4+ med dobbeltangrep på kongen og dronningen, tvinger svart til å spille 1.-d5xe4 som gir anledning til spidderen 2.Dh8-d8+.

Vi har hørt...

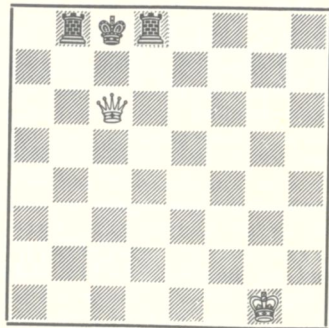
at endel skolesjakkspillere fra Voksen skole i Oslo har vært en tur på Bygdøy skole og vunnet en vennskapskamp med $7\frac{1}{2}-5\frac{1}{2}$. (Av en eller annen grunn mener et redaksjonsmedlem, som ikke bor langt fra førstnevnte skole, at dette bør opplyses.....?)

En korrigerings: Det var ikke Johan Berg, men derimot Terje Johnsen, Buskerud som var på sjakkleir i Sverige sist sommer.

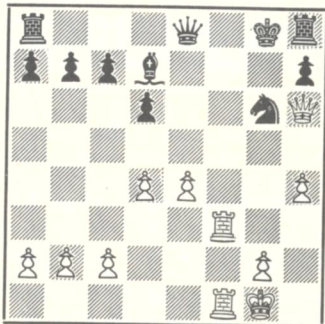
EPÅLETTMATT

Når feltene ved siden av kongen er blokkert av egne brikker, sier vi at det forekommer en epålettmatt. F.eks:

Epålett er navnet på den skulderpnyden du sikkert har sett på uniformer. På diagrammet ser du at de svarte tårnene er epåletter for kongen.

Denne matten er det ikke ofte vi ser i partier, men desto morsommere er det når så skjer. Her skal vi se hvordan den kjente Paul Morphy får det til:

1.h5 Lg4 Hvis svart flytter hesten, kan det følge knusende 2.Tg3+. 2.hxg6 hxg6 Og nå kommer det: 3.Tf8+! Dxf8 4.Txf8+ Txf8 5.Dxg6+ matt.

BANEBRYTENDE KONFERANSE

Sist i oktober avholdt NSFU for første gang en sentral konferanse for sine ungdomskonsulenter. Møtested var Gausdal Høifjellshotel

Forts. side 42

kommunikasjon

Bergen

Det ser ut til at Bergens studentsjakkmiljø har fått en ikke ubetydelig tilvekst i Knut Ove Løken (Hamar), som delte første-plassen i høstens klubbmesterskap i Bergens Schakklubb med Eivind Stensholt, begge med $7\frac{1}{2}$ p av 9. De to skal spille stikk-kamp. Videre rekkefølge ble: 3-5.P.Omtvedt, E.Iversland og H.Sjursen $6\frac{1}{2}$ 6-8.D.Orseth, H.Eiken og Steinkjær 6
Det meldes om stor interesseøkning med ialt 60 deltakere.

De yngste var best i Bergensmesterskapet for junior og lilleputt, som i år gikk over to helger med avslutning 5.desember.
1.Per Manné 7 2.José H. Polo $5\frac{1}{2}$ 3.Jens Grimsgaard 5 4.Tore Brekke $4\frac{1}{2}$ 5.Lars Erik Øi 4 6.Nils Klyve 4 7.Harald Flo 4
Bemerkelsesverdig er det at turneringens tre yngste deltakere, Manné, Polo og Brekke, som alle er født i 1963, hevdet seg så godt. Det fjerde Bergensmesterskap for junior i nyere tid hadde samlet 20 deltakere.

Buskerud

Før siste runde leder Ragnar Edvardsen høstturneringen i Konnerud SK foran faren Leif og med Arild Moen på 3.plass. Årsmøtet i klubben har gjenvalgt Arild Moen som formann.

På Sjakkens dag arrangerte kretsen en hurtigturnering for 4-mannslag. De herrer Øverås, Lund, Netland og Aaserud utgjorde vinnerlaget og hentet hver sin sølvskje hjem til Kongsberg. Også kretsstyret stilte eget lag.

Lerstad spilte $1.h4$ mot Øverås, som imidlertid ikke rokererte kort, - og siden vant. Hyggelige omgivelser og en vennskapelig atmosfære preget sammenkomsten.

På hjemmebane i Drammen vant Buskerud den siste i serien av interkretskamper mot Hedmark med hele $11-4$, men Hedmark berget likevel sammenlagtseieren med $44\frac{1}{2}-43\frac{1}{2}$ og tok pokalen til odell og eie. Noen enkeltresultater med Buskeruds folk nevnt først: 1 B.Lerstad - A.Lunde $1-0$ 2 H.Simonsen - O.Rennemo $\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$ 3 L.Bekke-li - V.Steen $1-0$ 4 V.Taksrud - A.Klingenberg $1-0$ 5 R.Edvardsen - S.Posaasen $1-0$ 6 A.Øverås - J.Urdal $\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$ 7 K.H.Lund - B.Larsen $1-0$ 8 E.Mikkelsen - R.Kleppe $1-0$ 9 J.Hansen - O.J.Gyldenås $0-1$ 10 P.A.Nøstdal - O.Frydendal $\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$

Hedmark

KM for lag 1976 ble spilt på Hamar med følgende resultat: Kl.A: 1.Hamar $4\frac{1}{2}$ (23) 2.Lillehammer $4\frac{1}{2}$ (21,5) 3.Gjøvik $2\frac{1}{2}$ (15) 4.Eidsvoll 2 (13) 5.Våler $1\frac{1}{2}$ (12) 6.Kongsvinger 0 (5)
Kl.B: 1.Elverum 3 (11,5) 2.Løten 2 (11,5) 3.Hamar 1 (9,5) 4.Eidsvoll 0 (3,5) Junior: 1.Gjøvik $4\frac{1}{2}$ (16) 2.Lillehammer $3\frac{1}{2}$ (12,5) 3.Løten I 3 (12,5) 4.Eidsvoll 3 (11) 5.Hamar 1 (6) 6.Løten II 0 (2) Individuelle poeng i parentes. Hamars seirende lag i kl.A besto av Daan de Lange, Karl V. Michelsen, Trond Nilsen, Odd Ormåsen, Henning Pettersen og Tore Brenne.

Høstturneringen i Gjøvik SK er vunnet av Vegard Steen med 8 poeng av 9, foran juniorene Ole J. Gyldenås 7 og Kjetil Bergersen $6\frac{1}{2}$. Arne Nundal nr.4 med 6 poeng.

Det meldes at den kjente Daan de Lange vinner høstens klubbturnering i Hamar Sjakkselskap.

Dombås Sjakklubb er en ny klubb i krets og forbund, foreløpig med 7 medlemmer og med Ditlev Birck som formann. Velkommen!

Lillehammer Sjakkselskap har utnyttet den reklame som sjakken har fått gjennom TV, og ialt har 20 nybegynnere og hobbyspillere meldt seg på til en turnering. Den eldste er over 70 og den yngste 7 år, så spennvidden er stor.

Møre og Romsdal

KM lag ble spilt i Molde 2-3/10 med fire lag på startstreken. Dessverre glimret både Alesund og Sunndalsøra med sitt fravær. Resultater: Surnadal-Kr.sund 1-4 Volda-Surnadal 4-1 Kr.sund-Molde 4-1 Kr.sund-Volda 2-3 Surnadal-Molde 1½-3½ Molde-Volda 1-4 Tabellen ble da: 1.Volda 11 2. Kristiansund 10 3.Molde 5½ 4. Surnadal 3½ Toppscorere på bord 1 og 2 var E.Poulsen og Ø.Sande, Volda som begge tok 3 poeng av 3

Den tradisjonelle hurtigturneringen Sunndal Cup samlet i år 26 deltagere fra Møre og Romsdal og Trøndelag. Arrangør var SK "Jarl" under ledelse av Arnold J. Eikrem.

1.Torger Strand, Kristiansund 5½
2.Karl W.Strand, Kr.sund 5 3.Eilif Odde, Kr.sund 5 4.Hans P.Opdal, Surnadal 5 5.Per Hjulstad, Kr.sund 5 6.Ulf Narverud, Ålesund 4½ 7.Terje Holmeide, Sunndalsøra 4½ 8.Idar Tolås, Molde 4½
Odde ble best i junior og kl.1. Best i kl.2 var Lars Nybrott, Surnadal med 3½ poeng.

Høstturneringen i Volda SK endte med delt seier mellom Øystein Sande og Eivind Poulsen, begge 6,5 p. Videre resultat: 3.Peder Havskjær 4 4.Jon Olav Fivelstad 4 5.Arnvid Sylte 2,5
I klasse 2 er vinneren ennå ikke klar.

Torger Strand sto over høstturneringa i Kristiansund SK, som dermed ble brorens bytte.

Kl.A: 1.Karl W. Strand 9 av 10 2. Per Hjulstad 6 3.Finn Skogvang 4
Kl.B: 1.Gunnar Brandt-Bae 9 av 10 2.Tore Kallset 8½ Kl.C: 1.Øyvind Ludvigsen 4 av 5 2.Runar Røsand 4

Nord-Norge

Kirkenes Sjakklubb arrangerte det tradisjonelle "Varangslaget" 6. og 7. november. Suveren vinner ble Leif Bjørnstad, som ledet fra start til mål og gikk gjennom turneringen uten tap. Klasse 1 ble vunnet av Hammerfests gode junior Bengt Tore Jensen, en spiller man bør legge merke til. Mester: 1.Leif Bjørnstad, Kirkenes 6½ 2. Erling Fløtten, Kirkenes 5½ 3. Kjell Figenschou, Kirkenes 5½ 4. Trond Olsen Lid, Kirkenes 5 5. Gudmund Farstad, Vardø 5 6. Gunnar Johnsen, Kirkenes 5 7. Arnt N. Esbensen, Vadsø 4½ Klasse 1: 1. Bengt Tore Jensen, Hammerfest 5 2. Jan S. Berglund, Hammerfest 4 3. Dagfinn Eggen, Vardø 4 Klasse 2: 1. Frank Wessel, Hammerfest 5 2. Olaf Andersen, Vadsø 5 3. Dag Rojahn, Kirkenes 4 Junior A: 1. Bengt Eriksen, Kirkenes 4 2. Jan Petter Solhaug, Kirkenes 3½ 3. Per Ove Bårdsen, Vardø 3 Junior B: 1. Brede Sæther, Kirkenes 4 2. Tor K. Schølseth, Kirkenes 4 3. Willy Selfors, Kirkenes 4
Lynturneringen ble vunnet av Karl Arthur Larsen, Kirkenes foran Gudmund Farstad, Vardø.

Juniorene dominerte ikke uventet klubbmesterskapet i Hammerfest, som nylig er avsluttet med følgende resultater: Mester: 1.Jan S. Berglund 7½/10 2.Svein Harald Johnsen 7 3.Kjell Johannessen 6½ 4.Bengt Tore Jensen 3½ Kl.1: 1.Børge Svanholm 4 2.Håkon Godtlibsen 3½ 3.Kjell Hansen 2½ Junior: 1.Even André Karlson

Den tredje pokalkampen mellom Bodø Sjakklag og Fauske Sjakklubb

Velkommen!
COLOSSEUM
Grill - Mat og Vinhus

Both Restaurants
Fully Licensed

In The Colosseum Theater. Tlf. 60 66 49.
Weekdays 11.00—24.00. Sunday 14.00—22.00.

You will find them both
in Majorstua.
The choice is yours!

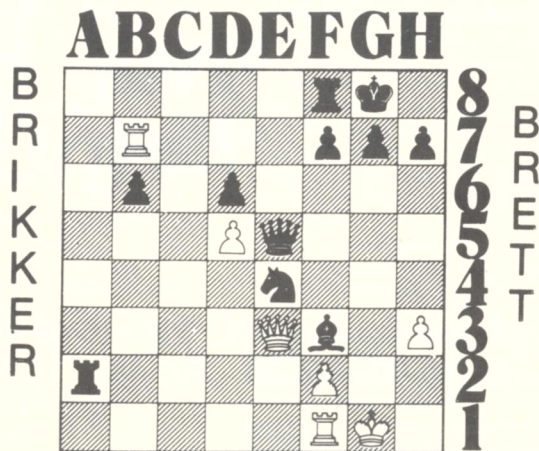

Majorstuveien 34. Tlf. 46 46 73.
Weekdays 15.00—23.30. Sunday 14.00—22.00.

nils s. **HAUFF**'s efft.

BOK- OG PAPIRHANDEL
Tlf. 33 34 49 — 33 00 11

SJAKK-UR
ALLTID STORT UTVALG

ble spilt på Fauske 13.11. og endte med 10-6 i hjemmelagets favør, til tross for negativ score på de øverste bordene. På 1.bord vant Kjetil Vollan, Bodø 1½-½ over Leif Jacobsen og på 2. bord Einar Danielsen 2-0 over Edvard Hestekker. Etter dette har Bodø to og Fauske ett napp i vandrepokalen.

Oslo og omegn

SK Stjernen vant en populær og overraskende seier i høstens OM for lag som nettopp er avsluttet. Klubben tapte uventet 1½-4½ mot uberegnelige Stabekk, men slo alle de antatt farligste konkurranter, Fischer, OSS og ASKO. Sjakkkameratene rykker ned i kl.A og bytter dermed plass med Nordstrand. I reserveturneringen "St.Olavs Cup" vant OSS I klasse A og ASKO II klasse B.

Klubbmesterskapet i OSS ledes sensasjonelt av Rolf H. Kvassheim som ennå ikke har avgitt poeng. I outsiderposisjon ligger for øyeblikket Hoen og Tiller.

I kjent stil har ASKO avviklet sin høstturnering over 7 runder Monrad med alle i en gruppe.
1. Sven E. Rognes 6 2. Runar Mathisen 5½ 3. Tom Bothner 5½ 4. Øyvind Antonsen 5 5. Timo Nurmi 5 6. Arne Schjønby 4½ 7. Per A. Rindalsholt 4½ 8. Arnold Mundal 4

Rogaland

Årsmøtet i kretsen er avviklet på Sandved skole som nå er blitt sjakksentret i Rogaland. Det ble bestemt at Rogalands-cupen går ut og blir erstattet av Rogalandsmesterskapet som spilles over 5 runder Monrad og rates. Følgende kretsstyre ble valgt, alle fra Ganddal: Ragnvald Monge (formann), Omar Østerhus (kass.) og Arne Monge (sekretær).

Før siste runde i høstturneringa i Stavanger SK leder klubbens formann Kåre Falkeid med 7½ p av 9 foran Thomas Svendsen som har

7 og Arve Kopperdal med 6½ av 8.

Sør-Trøndelag

SK Jarl, Trondheims SK og Arbeidernes SK har avviklet Trondheismesterskapet i fellesskap. Det stilte opp 26 spillere, deriblant fjorårsmesteren Baard Baardsen og mange sterke navn. Pål Østgaard vant med en overbevisende sikkerhet. Han ødela faktisk spenningen ved en tidlig seier i siste runde. Arrangørene håper at Trondheismesterskapet i nåværende form blir et årlig foretagende, som en fin anledning for sjakkspillerne i byen til å måle krefter med hverandre. Turneringsleder var som vanlig Tibor Stern.

1.P.Østgaard, ASK 6 2.G.Meyer, ASK 5½ 3.H.E.Thering ASK 5 4.A. B.Hansen, Jarl 4½ 5.O.Smeby, ASK 4½ 6.I.Berri, TSK 4½ 7.F.A.Larsen, ASK 4½ 8.H.Sannes, ASK 4½ 9.A.Haugen, ASK 4 10.J.H.Johnsen, TSK 4 (beste junior)

Telemark

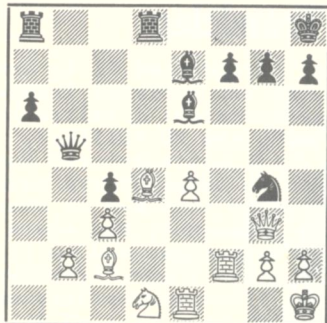
I weekenden 13/14.november var et timannslag fra Rogaland på besøk i Skien og vant en junior-kretskamp over 10 bord med 11-9. **Resultater:** 1 M.Trolldalen-S.

Michelsen 1-0/0-1 2 T.Salen-A. Kopperdal ½-½/1-0 3 D.Sødtholt-L.R.Bråstein 1-0/½-½ 4 J.R.Dørdal-K.Storhaug 1-0/0-1 5 D.Lauvås-A.Lauvsnes 0-1/½-½ 6 O.P. Eriksen-H.Haukalid 0-1/½-½ 7 R. Grimseren-Ø.Michelsen 1-0/1-0 8 K.Hermansen-J.A.Rørosgaard 0-1/0-1 9 M.Haglund-S.Torjussen 1-0/0-1 10 J.Østhus-K.Hetland 0-1/0-1.

Hvit: Svein Michelsen
Svart: Morten Trolldalen

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.f4 Dc7 7.a4 Sc6?! 8.Sxc6! bxc6 9.Ld3 e6 10. 0-0 Le7 11.De1 0-0 12.Dg3 e5 13. fxe5 dxe5 14.Lc4! Db6!? 15.Kh1 Dd4 16.Ld3 Le6 17.Le3 Dd6 18. Tad1 Db4 19.Lc1 Da5 20.Ld2 Dc7 21.Tf2 Tfd8 22.Tdf1 Kh8 23.Te1!? Dd6 24.Sd1 c5 25.Lc3 c4 26.Lxe5

Db4 27.c3 Dxa4 28.Lc2 Db5 29.Ld4
Sg4? (Dh5!)

30.Tf5! 1xf5 31.exf5 Lf6 32.Dxg4
Te8 33.Tf1 Lxd4 34.Dxd4 Te2 35.
Le4 Tae8 36.Lf3 Te1 37.Kg1 Dxf5
38.Txe1 Txe1+ 39.Kf2 De6 40.Dd8+
De8 41.Dxe8+ Txe8 42.Se3 Tc8 43.
Le2 g5 44.g4 Kg7 45.Lxc4 a5 46.
Kf3 Th8 47.Ke4 h5 48.h3 Kf6 49.
Sd5+ Kg6 50.Kd4 hxg4 51.hxg4 Th2
52.Ld3+ Kg7 53.b3 f6 54.Lf5 Kf7
55.c4 1-0

Hvit: Jens Rune Dørdal
Svart: Kåre Storhaug

1.d4 d5 2.e4 dxe4 3.Sc3 c6 4.
f3?! exf3 5.Sxf3 Sf6 6.Lc4 Lf5
7.O-O e6 8.Se5? Le7?? (8.-Lxc2!
var pinlig sterkt.) 9.Txf5! exf5
10.Sxf7 Dd7 11.Sxh8 Sd5 12.Dh5+
1-0

Sjakkens Dag 1976 ble markert
med en hurtigturnering for lag
på Meierisalen i Langesund.
Turneringsleder var Ellen Troll-
dalen.

Klasse A: 1. Langesund I (Thor
Salen, Reidar Mofossbakke, Dag
Sødtholt, Johan Frøystad) 2.
Porsgrunn I 3.Langesund II 3.
Skien I Klasse B: 1. Porsgrunn
II (Odd Grønbeck, Torstein Ny-
heim, Knut Knutsen) 2. Porsgrunn
III 3. Skien II 3.Langesund III

Deretter ble Telemarksmesterska-
pet i lynsjakk 1976 spilt med
det resultat at Langesunds ster-
ke junior, Thor Salen vant foran
Frøde Antonsen, Skien og Dag
Sødtholt, Langesund. Odd Berg-
heim, Porsgrunn og Dag Lauvås,
Langesund vant henholdsvis kl.B
og junior.

Vestfold

Det er satt i gang en ny serie
på 5 interkretskamper mellom
Vestfold og Buskerud. Buskerud
vant den forrige og har satt opp
en ny pokal.

Vestfold sikret seg seieren med
9-6 på hjemmebane i Tønsberg i
november. Enkeltresultater:

P.O.liabøtrø (V)-H.Simonsen (B)
1-0, E.Rojahn-A.Øverås ½-½, S.T.
Fesche-M.Edwardsen 0-1, S.Å.Jo-
hansen-R.Edwardsen 1-0, A.Johan-
sen-E.Hamre 1-0, G.Moe-J.Hansen
0-1, J.Berg-P.A.Nøstdal 1-0, M.
Bogen-A.Nøland 0-1, R.Weierød-
R.Pedersen ½-½, E.Kjæmperud-L.
Edwardsen 0-1, O.Bergan-E.Pet-
tersen 1-0, A.Larsen-H.Kolsrud
0-1, L.Hansen-A.Langsrud 1-0, P.
Engebretsen-K.Aaserud 1-0, R.
Nilsen-A.Rørvik 1-0

En juniorkamp over 7 bord endte
uavgjort 3½-3½. På førstebord
vant her Thor H. Andreassen,
Tønsberg over Runar Engård, Tem-
po, Drammen. Turneringsleder var
Gunnar Bue, Tønsberg.

Horten SK, med Frithjof Andersen
som primus motor, markerte Sjak-
kens Dag på behørig vis. Program-
met omfattet handikapturnering,
en vennskapskamp mot Horten Ung-
domssenter, dagang til "kaffe-
partier" og gratis bevertning.
Vennskapskampen endte denne gang
med 6-0 til klubben. Men her ble
det premiært i beste proffstil:
også det tapende lag gikk fra
turneringen med premie: to sett
sjakkspill. Øvelse gjør mester!

Østfold

Moss vant Østfoldmesterskapet i
laglynsjakk og sikret seg første
napp i kretsens vandrepokal. På
de neste plassene fulgte Indre
Østfold og Fredrikstad.

Østfoldmesterskapet i hurtig-
sjakk ble spilt i Halden 23-24.
10 med 7 runder Monrad. Kl.M og
A spilte sammen, og vinneren av
kl.A, Svein A.Bjørnland scoret
flere poeng enn vinneren i kl.M,
Jahn Hanssen, Moss. Junior ble
vunnet av Geir Afdahl, Rakkestad.

TA EN TUR INNOM Sandvika Bok- og Papirhandel

Telefon 54 05 80

Vi fører alt for sjakkinteresserte

GLASS

Glassmester
C. A. HANSENS EFTF.
Grunnet 1902
Broveien 1, 1300 Sandvika
TLF. 54 81 29

**ALT I GLASS – BLYGLASS – SPEIL
REPARASJONER – INNRAMMING**

SERVICEBIL

NORGES CUPEN 1976

Norges-cupen er ment som en propagandaturnering. I hvilken grad den i år var vellykket, beror således mer på steds- og sonefinaler enn selve landsfinalen. Var f.e.k.s. deltagelsen på landsbasis større i år enn i fjor? Ikke vet vi. Hyggelig er det at stadig nye "utkant-fjes" dukker opp i finalen. Enkelte setter endog preg på turneringen. I år var det særlig 16-åringen Johan Berg fra Namsos, som i 1.runde overspilte selveste Erling Kristiansen. Sistnevnte virker vanligvis - og med tydelig god grunn - brutalt selvsikker i turneringer med kort betenkningstid, og etter å ha blitt bergtatt i første parti spilte han lett hjem 7,5 poeng og forsvarte seieren fra i fjor. Også Langesunds Dag Sødtholt var en positiv overraskelse. I siste runde tok han etter vår mening remis i en meget lovende stil-

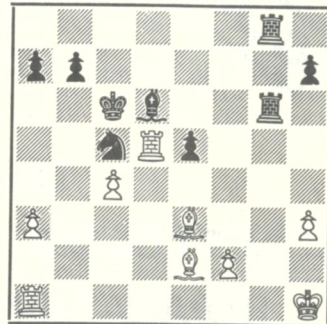
Erling Kristiansen - dobbelt cupmester.

ling, men forklaringen er vel at poenghøsten allerede hadde overskredet forventningene. Bodøværingen Jann Jacobsen er sikkert et nytt navn for de fleste. Vi kjenner ham imidlertid som en utmerket lynspiller, og plasseringen overrasker oss lite. Landsfinalen ble spilt i OSS' lokaler. Spillerne hadde litt problemer med å vite hvordan de lå an i terrenget, da veggtabellen ble fjernet mellom rundene. Mesterskapet var noe sjenerende preget av slammende dører, vanskelig belysning og Gunnar Grimstads høylydte håndballkommentarer. NSB's statistikkutvalg kan berette at bare fire spillere har vært med i alle tre landsfinaler i Norges-cupen. Disse er Erling Kristiansen, med en annen og to førsteplasser, Torger Strand som vant i 1974, Svein Michelsen og Tor Kristiansen.

hwh

Cupfinalen

Kom til å stå mellom Erling Kristiansen og - noe overraskende - Einar Vallestad, som forøvrig begge hadde startet turneringen med en null. Da et forventningsfullt publikum flokket seg rundt bordet, fant Kristiansen det riktig å servere en godbit:

1.f3! e4 Eneste mulighet. 2. Txc5+ Bakspillerne og Vallestad - som hadde øynet en cupbombe á la Sogndal - ante nå at Kristiansen aktet å forsvare fjorårsseieren. I denne stillingen er det beste ikke godt nok for svart. 2. - Lxc5 3. Lxe4+ Kd6 4. Td1+ Ke5 5.

Lxg6 Lxe3 6. Td5+ Kf6 7. Lxh7 Th8 8. fxe3 Txh7 9. Kg2 og siden 1-0

Resultater landsfinalen

1. Erling Kristiansen, OSS 7½ 2. Johan Berg, Namsos 6½ (42) 3. Jann Jacobsen, Bodø 6½ (40) 4. Einar Vallestad, OSS 6½ (39,5) 5. Jarl H Ulrichsen, ASKO 6½ (37,5) 6. Thor Geir Harestad, Stavanger 6 (41,5) 7. Arthur Kjelstrup-Olsen, ASKO 6 (37,5) 8. Dag H Sødtholt, Langesund 6 (34,5) 9. Stein Jensen, Harstad 5½ (39) 10. Torger Strand, Kristiansund 5½ (38) 11. Thor Salen, Langesund 5½ (36) 12. Peter Haugli, Moss 5½ (35,5) 13. Svein Michelsen, Stavanger 5 (41,5) 14. Tor Kristiansen, Tempo 5 (40) 15. Dag S Orseth, Bergen 5 (34,5) 16. Einar Hamre, Drammen 5 (34) 17. Øystein Brekke, ASKO 5 (31,5) 18. Tor Gulbrandsen, Nordstrand 5 (27) 19. Jan S Berglund, Hammerfest 5 (25) 20. Terje Christoffersen, Ski 4½ (37,5) 21. Ragnar Edvardsen, Konnerud 4½ (36) 22. Arne Melby, OSS 4½ (34,5) 23. Gunnar Halvorsen, Bergen 4 (41) 24. Svein A Bjørnland, Fredrikstad 4 (35,5) 25. Thor Støre, OSS 4 (30,5) 26. Vidar Ingebretsen, Moss 4 (30) 27. Hans J Sjurson, Bergen 4 (29) 28. Trond A Nilssen, Hamar 3½ (40,5) 29. Ole J Gyldenås, Gjøvik 3½ (31) 30. Dag Lauvås, Langesund 3½ (30,5) 31. Eilif Odde, Kristiansund 3½ (29) 32. Steinar Posaasen, Våler 3 (38,5) 33. Svein G Myreng, Stjernen 3 (37,5) 34. Reidar Weierød, Horten 3 (32) 35. Jan E Lund, Risør 3 (31,5) 36. Einar Lauritzen, Risør 3 (30) 37. Arild Johansen, Horten 3 (27) 38. Tor-Egil Førland, Arendal 2½ (29,5) 39. Gunnar Stake Larsen, Oslo 2½ (27,5) 40. Gunnar Bue, Tønsberg 1

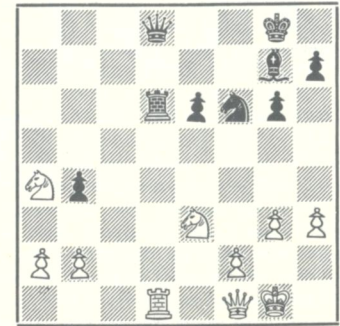
Partier fra Bremen

Hvit: Leif Øgaard

Svart: Axel Ornstein (Sverige)

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 c5 4. d5 exd5 5. cxd5 g6 6. Sc3 Lg7 7. g3 0-0 8. Lg2 d6 9. 0-0 Sa6 Som bedre regnes 9.-a6 10. a4 Sbd7. 10. h3 Med hensikten 11. e4 uten å bli forstyrret av Lg4. 10. - Ld7 11. e4 Te8 12. Te1 c4 13. e5 dxe5 14. Sxe5 Tc8 15. d6 Hvit står best. Svart ofrer nå bonde for å få litt aktivitet. 15. - Sc5 16. Sxc4 Txe1+ 17. Dxe1 Sd3 18. Df1! Det eneste trekket. 18. - Sxc1 Her ga

18. - Lf5 19. Se3 Dxd6 20. Sxf5 svart mer å håpe på. 19. Txc1 b5 20. Se3 a6 21. Td1 Her gikk ikke 21. lb7 Tb8 22. Lxa6 Da5. 21. - Le6? Svart glemte bort Lb7. 22. Lb7 Tc5 23. Lxa6 b4 24. Sa4 Tc6 25. Lc4 Mulig er 25. d7!? 25. - Txd6 26. Lxe6 fxe6

27. Sc5! Et ubehagelig trekk i tidsnøden. Svart går nå inn i forviklinger som fører til tapt sluttspill. I andre varianter hadde hvit i alle fall en sunn merbonde. 27. - Sd5?! 28. Sxe6 Sxe3 29. Sxd8 Txd1 30. fxe3 Txf1+ 31. Kxf1 Lxb2 Resten er lett. Hvit har merbonde og b4-bonden er svak. 32. Ke2 Kg7 33. Sc6 Lc3 34. Kd3 Le1 35. g4 Kf6 36. Kc4 Kg5 37. Sd4 Lc3 Hvit 37. - Kh4, så 38. Sf3+ Kxh3 39. Sxe1 Kxg4 40. e4 h5 41. Sg2! 38. Sf3+ Kf6 39. a3 1-0

Kommentarer: L. Øgaard.

Hvit: Egon Ditt (Bremen)

Svart: Lars-Åke Schneider (S)

1. g3 e6 2. Lg2 d5 3. Sf3 Sf6 4. 0-0 c5 5. d3 Le7 6. Sbd2 0-0 7. e4 dxe4 8. dxe4 Sc6 9. c3 b6 10. e5 Sd7 11. Te1 Dc7 12. Sc4 La6 13. Da4 Lb7 14. Lf4 Tad8 15. Dc2 h6 16. h4 b5 17. Sd6 Lxd6 18. exd6 Db6 19. Lxh6 gxh6 20. Txe6 Kg7 21. h5 Tfe8 22. Tg6+ Kh7 23. Df5 Tf8 24. Tg4+ Kh8 25. Sg5 1-0

Løsning: (Hjelle)

1. e2-e4 med truselen 2. Dd5!. 1. - dxe3 2. Sed3 (Sfd3?) 1. - fxe3 2. Sfd3 (Sed3?) 1. - Lxe4 2. Sxe4 1. - Sf6/Sh6 2. Dxe7.

i Gudbrandsdalen, hvor de aller fleste konsulentene i Sør-Norge var til stede.

Blant sakene var utkastet til lover og retningslinjer for NSFU, som "lovkomiteen" ved formannen Widar J. Fossum hadde utarbeidet, og som ble lagt fram for deltakerne sine erfaringer og kritiske sans. Både plenumdiskusjon og gruppearbeid ble faktisk svært vellykket, med et utall nye og gode ideer. Arbeidet med lover/retningslinjer skal nå fortsette fram til NSF's kongress i Bergen. Under et annet interessant punkt snakket idrettskonsulenten i Oppland, Alv Kveberg, om hvordan en bør gå fram for å oppnå den rettmessige støtte på fylkes- og kommuneplan. U-konsulentene hadde ulike erfaringer, men fikk sikkert med seg nye impulser hjem. Nettopp det siste tror vi var det mest verdifulle med konferansen. Deltakerne fikk bl.a. utvekslet rikelig med erfaringer om hverandres aktivitet. Waage og Fossum ledet konferansen på en grei måte.

Forhåpentligvis var dette bare en begynnelse. Neste år håper vi at alle fylker er representert, også Nord-Norge.

En ny utfordring fra André Bjerke

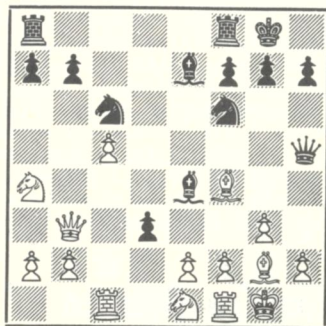
På en medlemsaften i Oslo Schak-selskap i oktober utfoldet André Bjerke seg på sitt aller beste, - i et kåseri over temaet "En sjakkelsker krysser sitt spor". Utgangspunktet var det å entre sjakkens arena igjen etter 19 år. Da Bjerke aksepterte utfordringen fra Steinar Lindblom i VG i fjor høst, hadde han nemlig ikke spilt en turnering siden NM i Steinkjer 1956. Vi fikk en rekke interessante betraktninger om hvordan hele sjakkoppfatningen har endret seg på disse åra, illustrert med eksempler. Bjerke utvidet også perspektivene tilbake mot den gamle læremester Tarrasch og ikke minst hans resept mot dronninggambit:

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c5
Uansett motgang beholdt Tarrasch klokkeetroen på dette trekket. I sine senere år skrev han: "Nur die Zukunft wird zeigen, wer sich bei der Beurteilung dieser Variante verirrt hat, ich oder die Schachwelt!" Altså: enten jeg eller sjakkverdenen... Det var derfor med nysgjerrighet vår sjakkdikter forleden pløyde gjennom sine nyervervede åpningsverker for å se hvilke konklusjoner dagens sjakkforskere har trukket nettopp i Tarrasch-varianten.

4.cxd5 exd5 5.Sf3 Sc6 6.g3 Sf6
7.Lg2 Le7 8.0-0 0-0 9.dxc5 d4
Den gamle mesters egen resept. Dagens hovedvariant fortsetter 10.Sa4 lf5 11.lf4 Le4 12.Tc1 Dd5
13.Db3 Dh5 14.Se1

Et forslag av Tajmanov (1974) som han mener gir hvit fordel, i motsetning til det utprøvede 14. Sg5. Etter å ha underkastet stillingen etter 14.Se1 et studium, kom Bjerke ut med ideen 14. - d3!?

som faktisk ser meget sterkt ut.

Enkelte foreløpige undersøkelser ser lovende ut. Det henger på e2, og også Sd4 ligner en trusel. Bjerke utfordrer kort og godt Norges sjakk ekspertise til å uttale seg om stillingen. Er 14. - d3 et gullkorn som får Tarrasch til å smile i graven? Eller er sjakkverdenens dom fortsatt den samme?

BADE KLUBBER OG KRETSE

må i god tid sende terminlister til Norges Sjakkforbund. Dette for å unngå diverse kjedelige kollisjoner...

NORVITON kapselen

...gir Dem det daglige vitamintilskudd.

NORVITON er basert på naturproduktene lever og gjær og inneholder dessuten vitaminer som disse hovedgrupper mangler.

NORVITON er sukkerfri, kan trygt brukes av diabetikere.

Selges kun fra apotek uten resept, i glass à 30, 90, 270 og 500 kapsler.

OLE CHR. PEDERSEN A/S,
Farmasøytisk Kjemisk Laboratorium, Oslo.

NY BIL?

KJØP BILEN MED
KVALITETSMERKE

ULLERNBIL
mazda

ULLERNBIL RØA - 24 54 90

ULLERNBIL ENSJØ - 67 92 15

ULLERNBIL SENTRUM - 11 24 62

ULLERNBIL STRØMMEN - 71 42 70

ULLERNBIL ASKER OG BÆRUM - 78 62 68

debatt

EN UHOLDBAR GAMBIT

Kjell Johannessen ønsker mer penger til NSF, og ofrer gjerne 4-500 av de mer passive medlemmer for å oppnå dette. Etter min mening en forkastelig programmerklæring fra et medlem i Forbundsstyret.

Man skulle tro at Kjell Johannessen, som valgt tillitsmann, ville gjøre sjakk til en masseidrett og ikke bare tenke på "eliten" og "den hårde kjerne". Jeg synes heller at han som formann i PR-utvalget skulle gå inn for å bygge opp sjakklivet i Norge. Selvfølgelig er elitesjakk en helt nødvendig stimulans, og våre toppfolk trenger støtte for å hevde seg internasjonalt. Konkurransesjakken må settes høyt i ære, men ikke på det vanlige klubbmedlems alter.

Om NSF kunne tredoble sitt medlemstall - ingen umulighet når vi vet at enkelte klubber "underslår" medlemmer - vil det etter mine beregninger bety en tredobbelte forbedring av økonomien. Og det ville medføre en forsterkning av vår organisasjon utad, med alt det bringer av imøtekommenheter.

At NSF ikke har flere medlemmer idag enn i 1926 kan ikke bety annet enn at det er noe galt ved organisasjonens oppbygging.

Klubbmedlem, Kongsberg.

SVAR TIL FOSSUM

Under headingen "Slåsjakk i Harstad" retter Fossum (som er styremedlem og tidligere visepresident i Norges Sjakkforbund) nok så hard skyts mot redaksjonen for deknningen av landsturnering og kongress i Harstad.

Vi forstår at kongressnedtegningene var så personlige at de var verdiløse, men ellers har vi vansker med å finne konkrete ankepunkter i innlegget.

Det er ikke riktig, hva Fossum skriver, at det er framtida og ikke fortida som er kongressens arbeidsområde. Kongressen skal være en korreks til Forbundsstyret (NSFs utøvende myndighet) og dets arbeid i siste driftsår, - derav punktene "Årsberetninger" og "Regnskaper" i dagsorden. Det er etter min mening en misforståelse at konstruktiv kritikk ikke er framtidsrettet. Forøvrig en liten korrigering til påstanden om at "vanlig praksis i NSFs historie har vært at årsberetning og regnskap først har foreligget til Kongressen". F.eks. et sitat fra Norsk Sjakkblad, september 1933: "Årsberetningen og regnskapet, der som vanlig var tilsendt klubbene forhånds, blev oplest og godkjent." Vi skal, på tross av den positive utviklingen på mange områder i 70-åra, vokte oss for å tro at norsk sjakk tidligere har vært sorgen i alle sammenhenger. Det skulle til sist være unødvendig å bemerke at enhver rapportasje kan gjøres både annerledes og bedre.

Øystein Brekke.

SLÅSJAKK, DEBATT OG REDELIGHET

I NSb 5/76 har Widar J. Fossum et innlegg ang. referat fra NM i Harstad som jeg synes trenger en kommentar fra en som interessert følger med i norsk sjakkliv fra tribunen. WJF ber om å få slippe "hale" på sitt innlegg. Det synes jeg er OK, det er ikke ønskelig at en red. på død og liv skal kommentere inserater fra leserne. Noe bør overlates til interesserte lesere, derfor tåler vel WJF noen innsigelser på sitt innlegg fra en "utenforstående"?

WJF beklager seg over to forhold:
1) referatet fra Kongressen, og
2) referatet fra selve Landsturneringen.

1) Referatet fra Kongressen: Referenten (ØB?), skriver i en merknad at det offisielle refe-

ratet kommer i et senere nr. WJF trenger altså bare smøre seg med en smule tålmod så får han det offisielle referatet å kose seg med i lange vinterkvelder. Men WJF går til stormangrep på de "personlige nedtegninger" fra Kongressen og han "tror ikke (de) har noen større interesse for NSF's medlemmer".

Jeg vet ikke hva andre av NSF's medlemmer mener og tror, selv synes jeg de "personlige nedtegninger" var både godt skrevet, interessante og opplysende. Av dem framgår det

- at ref. finner det utilfredsstillende at årsberetninger m.v. foreligger så sent at det blir vanskelig å føre en skikkelig debatt, det være seg om norsk sjakks fortid, nåtid eller framtid; hva er galt i å påpeke noe så riktig?

- at man diskuterte ungdomsarbeidet: hva er galt i å referere noe så viktig?

- at repr. Fossum under pkt. "Valg" ønsket å redusere utkant-Norges representasjon i forbundets styre (ikke noen særlig framtidsrettet tankegang, vel?): hva er galt i å referere en høy tillitsmanns syn på et så vitalt spørsmål?

Hva er det som får WJF til å tro at NSF's medlemmer vil interessere seg mer for det offisielle referatet enn for NSB's? For jeg håper inderlig at det ikke er WJF's mening at det er NSF som skal bestemme hva som skal stå på trykk i NSB. Retningslinjer kan trekkes opp av NSF, forøvrig gjelder her som ellers prinsippet om red.'s frihet og ansvarlighet.

2) Referatet fra Landsturneringen: Ifølge WJF er dette "å ligge mere på fortellingen om en gutteklubb fra Oppland og Omegn har hatt til Harstad for å spille en kombinert sjakk-, ludo- og "slåsjakk"turnering enn et referat fra Norges Sjakkforbunds Landsturnering".

Das war eine grausame Salbe!, men ettersom den kommer fra en høy tillitsmann i NSF, må man vel ta den alvorlig. Men tillat meg: sur er den, men høyt

henger den ikke! Er det noe spesielt suspekt med "Oppland og Omegn" som gjør at denne kretsen skal henges ut på den måten? Eller er det fordi ildsjelene i NSB, Brekke og Kjekken, kommer fra denne delen av Norge?

Enhver kan selv konstatere hvor berettiget kritikken mot referatet fra turneringen er:

Det framgår ikke at man refererer NM i "ludo". Det framgår ikke at man refererer NM i "Slåsjakk" (slik jeg kjenner avarten). Hvis det med "slåsjakk" refereres til den sjakklike kvaliteten i enkelte av de gjengitte partiene, så er dette en fornærmelse mot spillerne: de fleste gjør sitt beste uten at de skal sjikaneres for sin innsats av en "Besserwisser". Og de er alle amatører som er klar over at de ikke er noen Fischer eller Karpov, men som har glede av sjakken på sitt nivå.

Men framfor alt: Referatet fra Landsturneringen omfatter 28 - tjueåtte - sider med bred presentasjon av spillere, resultater og partier fra alle klasser. Og de som kommenterer er bl.a.: Sande, Helmers, Johannessen, Poulsson og Zwaig. Kommentar fra min side er overflødig.

Debatt og kritikk er prisverdig, men skal man kritisere, tror jeg man skal legge kritikken på et atskillig høyere plan enn WJF har gjort det i NSB 5/76.

H. M. Kibsgaard.

Gausdal Cup

Dette var en hurtigturnering på sjakksentret Gausdal Høifjells-hotell i forbindelse med NSF's turneringslederkurs og NSFUs ungdomslederkonferanse. To ungdomskonsulenter fra Vestlandet besatte de første plassene.

1. Gunnar Halvorsen, Bergen 5½ 2. Øystein Sande, Volda 5½ 3. Ole Chr. Moen, OSS 5 4. Aleks Sema-koff, OSS 5 5. Tormod Fyri, OSS 4½ 6. Åsmund Stokkeland, Fredrikstad 4½ 7. Jan Ludvigsen, Fredrikstad 4½

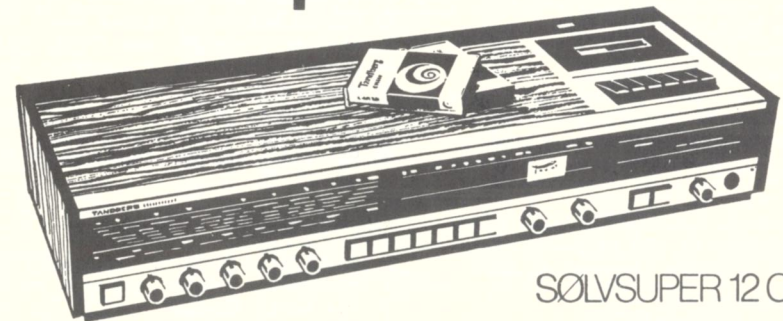
Alt fra forretningsreiser til kongresser

Næringslivets reisebyrå.
Vi har erfaring - kontakt oss.

BERG-HANSEN

Tollbugt. 27, Oslo 1 Tlf. 41 54 10

NYHET! Nå har Sølvsuper fått kassettpiller

SØLVSUPER 12 C

TANDBERG

RATINGTALL pr. 1/12 - 1976

Elo-komiteen har pr. 1.12.76 registrert ialt 1534 spillere. Av disse oppfyller 893 kravene til offentliggjørelse. Spillere registrert med mindre enn 30 partier er å regne som "uetablerte".

Etter forslag har Elo-komiteen som en prøveordning besluttet å yde en ekstraserivise. Innsendte resultater kan heretter rekvireres tilbakesendt arrangøren påført de nye ratingtall. Forutsetningen er at det sammen med turneringsresultatene sendes inn en fyldig adressert og frankert konvolutt samt en ekstra liste over turneringens deltagere.

De to lister som offentliggjøres i løpet av året, regnes fortsatt som Elo-komiteens offisielle bekjentgjørelser, med de virkninger dette har for klasseinndelingen i Landsturneringen.

Siden forrige liste er følgende turneringer innregnet:

Klubbmesterskap i: Sarpsborg, Strømmen, Fredrikstad, Kongsberg, Stabekk, Konnerud, Moss, Lillehammer, Hamar, Sjakkameratene, Elverum, Fischer, Larvik, Indre Østfold, Stabekk 75 (stikkamp). Vårturneringer i: Kirkenes, Tønsberg, Tromsø, Sjakkameratene, Eidsvoll, Drammen. Høstturneringer i: ASKO og Stjernen (A). Lagkamper: Strømmen-Nordstrand, Volda-Kristiansund, ASKO-Stjernen. NM lag/finale. Florømesterskapet, Hamarturneringen, ASKO-pinse, Buskerudmesterskapet ind., Stavangermesterskapet, Park Cup, OL-Cup, Haldensmesterskapet, Kallottturneringen, Narviksmesterskapet, KM Kr.sund N, Arbeidernes sk klasseturn., Trondhjems sk klasseturn., NNM, Lands-turneringen, KM lag Møre og Romsdal, Solskinsturneringen (Århus), Gausdal Chess International, Intern. turnering i Bulgaria, COOP Cup, Vesterhavsturneringen, 6-landskampen, Costa Brava, OL.

På juniortoppen er også uetablerte spillere tatt med.

Ratingavgiften (kr.5 pr. spiller pr. turnering) skal gå inn på postgiro nr. 2 11 04 01 til NSF's Elo-komite, Oslo.

Etablerte over 2100

1 Arne Zwaig Fischer	2461
2 Leif Øgaard OSS	2422
3 Eivind Poulsson Volda	2414

4 Ragnar Hoen OSS	2395
5 Terje Wibe Fischer	2384
6 Sverre Heim Bergen	2377
7 Paul Svedenborg Narvik	2359
8 Svein Johannessen Fischer	2351
9 Knut Jøran Helmers Stjernen	2343
10 Morten Trolldalen Skien	2318
11 Jarl H Ulrichsen ASKO	2305
12 Erling Kristiansen OSS	2303
13 Arne V Gulbrandsen Fischer	2302
14 Ole Scott Knudsen OSS	2302
15 Per Ofstad Fredrikstad	2288
16 Øystein Sande Volda	2280
17 Øystein Hjertenes Florø	2260
18 Gunnar Johnsen Kirkenes	2252
19 Stein Jensen Harstad	2249
20 Torger Strand Kristiansund	2244
21 Bjørn Tiller OSS	2236
22 Ernst Rojahn Tønsberg	2222
23 Einar Hatlebakk ASKO	2220
24 Magne Følling Bergen	2219
25 Thor Geir Harestad ASKO	2216
26 Aleks Semakoff OSS	2215
Ivar M Dahl Stabekk	2215
28 Lars Kjøberg Stjernen	2197
29 Daan de Lange Hamar	2182
30 Svein Berg Stjernen	2175
31 Ole Chr Moen OSS	2170
32 Petter Haugli Moss	2164
33 Per Lindblom OSS	2160
34 Tor Kristiansen Tempo	2158
35 Thomas Heiberg Stjernen	2154
36 Eivind Stensholt Bergen	2151
37 Knut Ove Løken Hamar	2137
38 Tor Arne Hauge ASKO	2133
39 Vidar Taksrud Tempo	2132
40 Yngvar Barda OSS	2127
41 Viggo Guddahl OSS	2126
42 Øyvind Antonsen Caissa	2123
43 Steinar Lindblom OSS	2120
44 Gunnar O Solberg Fischer	2119
45 Magne Bergvoll Tromsø	2115
46 Sjur Nørve ASKO	2110
47 Arthur Kjelstrup-Olsen ASKO	2108
48 Pål Ole Liabotrø Tønsberg	2103

Juniortoppen

1 Knut Jøran Helmers Stjernen	2343
2 Morten Trolldalen Skien	2318
3 Ole Scott Knudsen OSS	2302
4 Stein Jensen Harstad	2249
5 Bjørn Tiller OSS	2236
6 Petter Haugli Moss	2164
7 Pål Ole Liabotrø Tønsberg	2103
8 Svein Michelsen Stavanger	2096

9 Kjetil Grandal OSS	2058
10 Thor Salen Langesund	2023
11 Johan Berg Namsos	1980
12 Walter D Morris OSS	1979
13 Reidar Jenssen Tromsø	1972
14 Jon Olav Fivelstad Volda	1966
15 Runar Mathisen ASKO	1955
Pål Agdestein Asker	1955
17 Morten Groth Harstad	1949
18 Henning Egede-Nissen Oppsal	1932

19 Bo Olsson Namsos	1926
20 Pål Hustad OSS	1870

Kvinnelista

1 Mary Klinge Stjernen	1710
2 Annelise Meyer Arbeidernes	1659
3 Ada Widding Arbeidernes	1568
4 Johanna Tuomainen Stjernen	1512
5 Wenche Erikssen Stjernen	1497

A					
Abarbanell Laszlo Jarl	1406	15	Bjerkhaug Rolf Asker	1698	60
Adolfsen A Narvik	1443	11	Bjordal Ivar Sandnes	1852	18
Agdestein Pål Asker	1955	17	Bjørgvik Jan A Moss	1755	122
Agdestein Reidar Asker	2008	56	Bjorkheim Morten Halden	1728	27
Agnalt Ragnar Halden	1480	13	Björndahl Halstein Sjøkkam	1297	12
Akeren Stig Stabekk	1384	26	Björnland Svein A Fredrikstad	1775	39
Akre Ottar Asker	1451	27	Björnens Bjørn Stjernen	1758	55
Akre-Åas Halvåen Asker	1789	42	Bjornstad Leif Kirkenes	1743	50
Albertsen Arne Stjernen	1472	58	Blomberg Svein Bergen	2228	24
Aleksandersen Øivind ASKO	2065	99	Bogen Martin Tønsberg	1890	72
Allesch Leif OSS	1486	31	Boland Øystein Alta	1681	12
Amundsen Carl H Hammerfest	1792	12	Borgersen Jon Drammen	1384	12
Andersen Arne Moss	1523	67	Bothner Tom ASKO	1890	110
Andersen Bjørn Sarpsborg	1853	33	Brandt Knut Eidsvoll	1405	109
Andersen Karl Tempo	1928	24	Brandt Bae Gunnar Kr.sund	1627	136
Andersen Kjell Halden	1623	40	Brattbakk Ragnvald Sarpsborg	1451	10
Andersen Klaus Eidsvoll	1164	10	Bratteteig Tore I Bergen	1637	17
Andersen Leif Stjernen	1508	72	Brettill John Narvik	1841	22
Andersen Odd Indre Østfold	1794	118	Brekke Øystein ASKO	1797	102
Andersen Reidar OSS	1666	69	Brende Ole R Florø	1512	14
Andersen Terje Stjernen	1973	98	Brenden Ments Strømmen	1516	19
Andreasen Arnold Harstad	1793	27	Brenne Tore Hamar	1713	30
Andreasen Egil Fredrikstad	1760	17	Brokstad Knut Arbeidernes	2080	27
Andreasen Johan Stjernen	2015	100	Bruheim Olav Arbeidernes	1773	18
Andreasen Leif Øksfjord	1584	27	Brønbo Ivar Halden	1783	64
Andreasen Tor H Tønsberg	1781	15	Bråten Svein Gjøvik	1464	22
Andresen Johan Arbeidernes	1699	27	Bue Gunnar Tønsberg	1737	74
Andresen Ragnar Fredrikstad	1667	43	Bukne Roald OSS	1906	37
Antonisen Niels Stjernen	1513	39	Bunes Johan Indre Østfold	1622	24
Antonisen Frode Risør	1727	18	Burchard Torbjørn Narvik	1911	42
Antonsen Øyvind Caissa	2123	135	Bækken Ole Hans Stjernen	1585	106
Arnesen Edvin Sjakkameratene	1115	78	Backman Knut OSS	2043	199
Aronsen Roald Sjakkameratene	1466	13	Böhmer Ivar Moss	1805	55
Aslaksen Nils M Alta	1688	18	Børset Magne Rindal	1843	21
Aspås Reidar Arbeidernes	1575	16	Baardsen Baard Jarl	1790	51
Austreng Erik Asker	1454	32	Båstad Rolf Sjakkameratene	1679	47

B					
Bae Olav Sundalsøra	1657	30	Carlsson Bengt Fischer	1775	63
Bakke Per Bjørn Eidsvoll	1351	76	Carstensen Øyvind Nordstrand	1577	71
Balas Georg ASKO	1383	28	Christensen Peter Strømmen	2083	71
Barda Yngvar OSS	2127	252	Christensen Bjørn Aage Nordstr	1576	32
Barroch Odd Meråker	1691	31	Christenson Thor Nordstrand	1749	35
Bassoe Carl Fr Kristiansund	1629	14	Christiansen Frode Strømmen	1208	10
Bastiansen Jon Oppsal	1780	24	Christoffersen Odd Stjernen	1780	50
Bekk Arne Elverum	1683	16	Crow Else Bryde Nordstrand	1188	15
Bekke Leif Drammen	2030	33	Czilling Ludvig Moss	1665	37
Berg Birger Våler	1614	44			
Berg Harry Eidsvoll	1373	116			
Berg Jan Horten	1903	38			
Berg Johan Namsos	1980	26			
Berg Svein Stjernen	2175	157			
Bergan Odd Larvik	1809	20			
Bergersen Bjørn Gjøvik	1646	27			
Bergersen Per A Stabekk	1990	121			
Berg-Jensen Per M OSS	1881	33			
Berglund Jan S Hammerfest	1801	12			
Bergstad Odd Stabekk	1676	16			
Bergvoll Magne Tromsø	2115	45			
Bernhardsen Morten Langesund	1619	15			
Bernhardt Carl J Trondhjems	1769	16			
Berntsen Bjørn Stjernen	1538	81			
Berntsen Einar Strømmen	1554	30			
Berntsen Rune Strømmen	1403	14			
Berri Ivar Trondhjems	1874	76			
Berthelsen Roald Jarl	1952	18			
Bie Hans Petter Nordstrand	1823	39			
Bilset Morten Stjernen	1835	53			
Birkeland Ole Kristiansand	1294	44			
Birkstrand Odd Bergen	1749	63			
Bjerke Richard Stabekk	1762	57			

D					
Dahl Ivar M Stabekk	2215	135	Dalsveen Simen Stjernen	1595	56
Dahl Gustav Halden	1636	32	Danielsen Alf Stjernen	1073	26
Dalsveen Simen Stjernen	1595	56	Danielsen Arne Fnatt	2064	27
Danielsen Alf Stjernen	1073	26	Danielsen Leif Arbeidernes	1748	18
Danielsen Arne Fnatt	2064	27	de Lange Daan Hamar	2182	207
Danielsen Leif Arbeidernes	1748	18	Diesen Tor Myrvoll	1815	11
de Lange Daan Hamar	2182	207	Doknes Vidar Eidsvoll	1331	10
Diesen Tor Myrvoll	1815	11	Dyrdal Idar ASKO	1586	32
Doknes Vidar Eidsvoll	1331	10	Dysterud Svein T Sjøkkam	1667	25
Dyrdal Idar ASKO	1586	32	Dyvi Yngvar OSS	1201	33
Dysterud Svein T Sjøkkam	1667	25	Dahlen Hans Nordstrand	1650	11
Dyvi Yngvar OSS	1201	33	Dørdal Jens Rune Langesund	1799	13
Dahlen Hans Nordstrand	1650	11			
Dørdal Jens Rune Langesund	1799	13			

E					
Eckhardt Lars Nordstrand	1753	56	Edvardsen Leif Drammen	1660	82
Edseth Ludvig Stjernen	1507	59	Edvardsen Magnus Kongsberg	1944	80
Edvardsen Bjørn Eidsvoll	1204	10	Edvardsen Ragnar Konnerud	1543	18
Edvardsen Dagfinn Sjøkkam	1484	23	Edvardsen Tore Hønefoss	1543	18

Edvardsen Leif Drammen	1660	82	Eframsen Harry OSS	1564	21
Edvardsen Magnus Kongsberg	1944	80	Egeberg Erik Indre Østfold	1737	44
Edvardsen Ragnar Konnerud	1543	18	Egede-Nissen Henning Oppsal	1932	32
Edvardsen Tore Hønefoss	1543	18	Egeland Thore Sjakkameratene	1553	22
Eframsen Harry OSS	1564	21	Eger Knut Ole Sjakkameratene	1505	89
Egeberg Erik Indre Østfold	1737	44	Eide Just Fischer	1664	13
Egede-Nissen Henning Oppsal	1932	32	Eidem Frode Strømmen	2045	41
Egeland Thore Sjakkameratene	1553	22	Eidsk Edvin Ålesund	1522	11
Eger Knut Ole Sjakkameratene	1505	89	Eikrem Kaj Snorre Jarl	1669	36
Eide Just Fischer	1664	13	Eikseth Egil Bøde	2042	42
Eidem Frode Strømmen	2045	41	Eikås John Kirkenes	1319	15
Eidsk Edvin Ålesund	1522	11	Eilertsen Wigo H Tromsø	1625	24
Eikrem Kaj Snorre Jarl	1669	36	Ekdahl William Asker	1506	31
Eikseth Egil Bøde	2042	42	Elboth David OSS	1555	39
Eikås John Kirkenes	1319	15	Ellingsen Odd S ASKO	1743	49
Eilertsen Wigo H Tromsø	1625	24	Ellingsen Peter ASKO	1658	49
Ekdahl William Asker	1506	31	Eldstad Ulv Narvik	1142	11
Elboth David OSS	1555	39	Enger Einar Indre Østfold	1506	36
Ellingsen Odd S ASKO	1743	49	Eriksen Bengt Kirkenes	1533	21
Ellingsen Peter ASKO	1658	49	Eriksen Bjarne Asker	1396	59
Eldstad Ulv Narvik	1142	11	Eriksen Hans Harstad	1940	28
Enger Einar Indre Østfold	1506	36	Eriksen Oddvar Sarpsborg	1794	21
Eriksen Bengt Kirkenes	1533	21	Eriksen Ole Petter Langesund	1628	23
Eriksen Bjarne Asker	1396	59	Eriksen Ronald Kirkenes	1628	14
Eriksen Hans Harstad	1940	28	Eriksen Torfinn Narvik	1499	19
Eriksen Oddvar Sarpsborg	1794	21	Eriksfallet Arild Sorum	1360	39
Eriksen Ole Petter Langesund	1628	23	Eriksfallet Olaf Sorum	1621	44
Eriksen Ronald Kirkenes	1628	14	Eriksen Wenche Stjernen	1497	19
Eriksen Torfinn Narvik	1499	19	Erlandsen Bent Sjakkameratene	1363	16
Eriksfallet Arild Sorum	1360	39	Erstad Karl 1911	1682	97
Eriksfallet Olaf Sorum	1621	44	Esbensen Arnt N Vadsø	1706	30
Eriksen Wenche Stjernen	1497	19	Esbjug Hans Indre Østfold	1460	74
Erlandsen Bent Sjakkameratene	1363	16	Eskild Trond Stabekk	1077	11
Erstad Karl 1911	1682	97	Evensen Roy Harstad	1841	52

F					
Fagerhaug Knut Hammerfest	1621	12	Fagerhaug Knut Hammerfest	1621	12
Falsen Enevold OSS	1224	16	Falsen Enevold OSS	1224	16
Fengsrud Erling Våler	1161	15	Fengsrud Erling Våler	1161	15
Fesche Rolf Asker	1826	44	Fesche Rolf Asker	1826	44
Fesche Rolf Bjørn Asker	1283	16	Fesche Rolf Bjørn Asker	1283	16
Fesche Svein Tore Larvik	2063	61	Fesche Svein Tore Larvik	2063	61
Figenschou Kjell Kirkenes	1539	41	Figenschou Kjell Kirkenes	1539	41
Finstad Arne OSS	1802	87	Finstad Arne OSS	1802	87
Fiskaa Arvid Tromsø	1958	19	Fiskaa Arvid Tromsø	1958	19
Fivelstad Jon Olav Volda	1966	18	Fivelstad Jon Olav Volda	1966	18
Fjell Alf Strømmen	1508	20	Fjell Alf Strømmen	1508	20
Flakstad Helge Moss	1942	55	Flakstad Helge Moss	1942	55
Flater Odd Stjernen	2187	25	Flater Odd Stjernen	2187	25
Flørelius Sven Sjakkameratene	1588	55	Flørelius Sven Sjakkameratene	1588	55
Flåtten Erling Kirkenes	1706	40	Flåtten Erling Kirkenes	1706	40
Flåttrud Tormod Kongsberg	1611	19	Flåttrud Tormod Kongsberg	1611	19
Forselw Edmund Narvik	1963	28	Forselw Edmund Narvik	1963	28
Fosdahl Bjørn W ASKO	1865	22	Fosdahl Bjørn W ASKO	1865	22
Fosse Dan H Jarl	2203	26	Fosse Dan H Jarl	2203	26
Fossberg Kristian Eidsvoll	1581	21	Fossberg Kristian Eidsvoll	1581	21
Fossung Jonny Indre Østfold	1976	64	Fossung Jonny Indre Østfold	1976	64
Foyri Eriksen Sven I Østfold	1209	92	Foyri Eriksen Sven I Østfold	1209	92
Fran Willy Tønsberg	1620	19	Fran Willy Tønsberg	1620	19
Frantzen Meinert OSS	1782	19	Frantzen Meinert OSS	1782	19
Fredriksen Einar Sjakkamerat	1613	23	Fredriksen Einar Sjakkamerat	1613	23
Frydenberg Pål Stabekk	1475	27	Frydenberg Pål Stabekk	1475	27
Frydendal Odd Gjøvik	1617	51	Frydendal Odd Gjøvik	1617	51
Fyrr Torodd OSS	1767	132	Fyrr Torodd OSS	1767	132
Fyrr Odd Sjakkameratene	1556	32	Fyrr Odd Sjakkameratene	1556	32

G

Gabrielsen Øyvind Arbeidernes	1563	36
Gisvold Pål Arbeidernes	1848	18
Giverholt-Hanssen Odd Nordstr	1880	48
Gjerdum Olaf Våler	1769	18
Gjeruldsen Godtfred Risar	1656	24
Gjorvismoen Geir I OSS	1599	12
Godtløben Håkon Hammerfest	1337	12
Grandal Kjetil OSS	2058	49
Grasmo Øystein Strømmen	1473	20
Groth Morten Harstad	1949	54
Gudbrands Alf Stjernen	1105	16
Guddahl Viggo OSS	2126	133
Gulbrandsen Andreas Moss	1877	27
Gulbrandsen Arne V Fischer	2302	166
Guleng Thorvald ASKO	1680	28
Gulliksen Finn M ASKO	1744	30
Gulliksen Leif Stjernen	1203	51
Gulliksen Tom Stjernen	1216	35
Gundersen Arne Sjøkkameratene	1625	42
Gundersen Helge Bergen	2082	138
Gundersen Johan Stjernen	1074	33
Gundersen Kim Rakkestad	1452	21
Gundersen Vidar Nordstrand	1721	32
Gunnarsen Odd Harstad	1441	15
Gustafsson Albert Asker	1618	34
Gustavsen Arild Sarpsborg	1587	17
Gustavsen Arne Kirkenes	1218	18
Gyldenås Ole J Gjøvik	1548	12

H

Habberstad Odd OSS	1720	17
Hagelund Svein Stjernen	1321	34
Hagen Odd P Stjernen	1586	46
Hagen Otto Våler	1554	15
Halse Svein E Elverum	1591	24
Halse Torbjørn Stjernen	1738	60
Halvorsen Adolf Elverum	1797	60
Halvorsen Gunnar Bergen	2027	84
Halvorsen Harry Stjernen	1564	49
Halvorsen Øve Stjernen	1865	32
Hammerstad Boye Asker	1616	46
Hamre Einar Drammen	1832	73
Hansen Arne Harstad	1624	15
Hansen Alfred Narvik	1642	19
Hansen Arvid B Jarl	2069	169
Hansen Arvid Harstad	1478	10
Hansen Dagfinn Halden	1277	10
Hansen Eilif Fredrikstad	1816	42
Hansen Harald Gjøvik	1449	52
Hansen Harald Sjøkkameratene	1476	48
Hansen Ivar Fredrikstad	1718	34
Hansen Jan Stjernen	1687	60
Hansen Johnny Drammen	1774	76
Hansen Leif Larvik	1809	14
Hansen Ola Bergen	1856	22
Hansen Per K Nordstrand	1676	16
Hansen Roy Drange ASKO	1649	14
Hansen Stein Sjøls ASKO	1367	46
Hansen Øivind Andre Østfold	1293	26
Hanssen Jahn Moss	1912	193
Hanssen P H Disch Nordstrand	2062	150
Hardang Per Stjernen	1378	67
Hardy David ASKO	1434	29
Harestad Thor Geir ASKO	2216	133
Harmens Johan C Eidsvoll	1817	43
Harris Ralph H Eidsvoll	1727	147
Hartvigsen Yngvar Stjernen	1540	25
Hatlebakk Einar ASKO	2220	140
Haug Finn Ålta	1609	18
Haug Gunnar Andre Østfold	1868	54
Haug Kjetil M Våler	1842	105
Haug Sverre Andre Østfold	1887	42
Haug Thor Moss	1502	23
Hauge Anders Drammen	1570	24
Hauge Tor Arne ASKO	2133	215
Haugen Ragnar Myrvoll	1293	11
Haugen Walther Stjernen	1426	27
Haugjord Sverre Drammen	1781	88
Haugli Petter Moss	2164	119
Haugseth Arne Kirkenes	1304	23
Haugseth Ragnvald Kirkenes	1490	30
Havskjær Peder Volda	1868	54
Hegghem Bjørn OSS	2097	138
Heiberg Thomas Stjernen	2154	158
Heidenstrøm T Strømmen	1481	10
Heim Sverre Bergen	2377	110
Heimann Per Kjeil Stjernen	1591	26
Helgeland Arnfinn Sarpsborg	1740	20
Helleland John OSS	1590	11
Hellem Gunnar OSS	1719	10
Hellum Glenn Strømmen	1912	18
Hellum Sverre Strømmen	1981	35

Helmers Knut Jøran Stjernen	2343	124
Hemmingby H Strømmen	1535	20
Henrichsen Aron Sjøkkamerat	1321	23
Henrichsen Erlend Sjøkkam	1884	93
Henrichsen Frank Stjernen	1679	142
Henrichsen Henry Arbeidernes	1877	27
Hermansen Henning Wadd ASKO	1863	116
Herseth Storm OSS	1559	181
Herskedal Sven Arbeidernes	1872	27
Hesselberg Arne Sjøkkamerat	1487	23
Hiim Arild Hønefoss	1989	35
Hillestad Aksel Nordstrand	1617	11
Hjartarsson Hreinn ASKO	1830	45
Hjertenes Øystein Fløng	2260	163
Hjulstad Per Kristiansund	1900	101
Hoback Finn E Boda	1546	43
Hoel Ragnar Stjernen	1681	73
Hoer Ragnar OSS	2395	235
Hoff Per Nordstrand	1218	10
Hojff Karl Kirkenes	1247	18
Holmboe Gunnar Fredrikstad	1735	10
Holst Helge Asker	1462	35
Holtermann Eiler Asker	1743	43
Hovda Sven Ski	1821	13
Hovde Frank Steinkjer	1658	15
Hovrud Eivind Oppsal	1787	14
Hugås Kåre R Arbeidernes	1584	31
Hummel Per Stjernen	1610	34
Hustad Oddbjørn Arbeidernes	1867	27
Hustad Pål OSS	1870	47
Hvalø Hansen Walther Tønsberg	1880	30
Hvesser Roar Andre Østfold	1273	24
Høe Oddvar Steinkjer	1920	18
Høgnes Brynjar Steinkjer	1780	35
Høidal Erik Rakkestad	1539	38
Høie Johannes Tromsø	1878	61
Høyholder Tord Tønsberg	1952	21
Haakonsen Cato Stjernen	1304	26

I

Ibenfeldt Otto Ski	2014	16
Ilyes Peter Fischer	2072	53
Indbjørn Odd Kirkenes	1280	15
Indregard Stein Narvik	1770	70
Ingebretsen Yngve Moss	1864	57
Ingebrigtsen Ole Harstad	1645	10
Isachsen Harald Molde	1726	46
Iversen Arne Sarpsborg	1797	41
Iversen Einar Kr OSS	1310	11
Iversen Guttorm Nordstrand	1999	27
Iversen Lasse Sjøkkameratene	1663	14
Iversen Leif B OSS	1599	70
Iversland Erling Harstad	2066	35

J

Jacobsen Bjarne jr Boda	2089	30
Jansen Hans Sjøkkameratene	1830	40
Jansson Jøran Asker	1712	64
Jarhelle Arthur Narvik	1794	34
Jarhelle Ketil Narvik	1715	34
Jarhelle Terje Narvik	1274	11
Jarvsve Erling Strømmen	1781	19
Jensen Arne Vidar Løten	1658	15
Jensen Bengt Tore Hammerfest	1539	12
Jensen John H Rakkestad	1425	39
Jensen Klaus Sjøkkameratene	1282	51
Jensen Kristen Andre Østfold	2249	77
Jensen Stein Harstad	1972	27
Jenssen Reidar Tromsø	1722	47
Jenssen Steinar Narvik	1722	40
Jernberg Karl P Tromsø	1130	29
Johannessen Finn E Nordstrand	1554	18
Johannessen Kjeil Hammerfest	1722	45
Johannessen Svein Fischer	2351	296
Johansen Arild Horten	1926	35
Johansen Birger Konnerud	1461	20
Johansen Frank Halden	1564	65
Johansen Helge OSS	1204	11
Johansen Kjeil Tønsberg	1804	22
Johansen Knut Andre Østfold	1622	39
Johansen Knut Stjernen	1418	103
Johansen K O Nordstrand	1562	80
Johansen Magne Narvik	1835	34
Johansen Michael Stjernen	1302	60
Johansen Odd Drammen	1137	12
Johansen Odd B Fredrikstad	1713	43
Johansen Paul Moss	1798	84
Johansen Svein Aage Caissa	2083	79
Johansen Sverre Kirkenes	1364	32
Johansen Sverre Sarpsborg	1343	14
Johansen Thor Asker	2007	151
Johansen Toralf Sjøkkamerat	1802	33
Johanssen Tom J OSS	1960	35

Johnsen Håkon Kongsberg	1525	23
Johnsen Gunnar Kirkenes	2252	121
Johnsen Jan Henrik Tønsberg	1813	15
Johnsen John Kr OSS	1734	54
Johnsen Svein H Hammerfest	1813	36
Johnsen Terje Drammen	1450	12
Johnsen Øystein Stabekk	1995	213
Jonassen Reidar Myrvoll	1724	10
Juul Kjeil Stjernen	1971	145
Jystad Asmund Arbeidernes	1298	24

K

Kalsnes Gjermund ASKO	1437	17
Karlsen Arne Vadso	1432	30
Karlsen Gunnar Bergen	1344	14
Karlsen Herfinn Eidsvoll	1486	111
Karlsen Sven Th 1911	1850	65
Karlsen Tor Arne Narvik	1412	20
Lund Karl H Kongsberg	1606	24
Lund Lars H Moss	1929	28
Lund Roger Narvik	1624	21
Lundblad Per Bjørn Stabekk	1442	23
Lundby Finn Eidsvoll	1581	23
Lunde Arne Lillehammer	1999	123
Luther Harry Inge Harstad	1669	15
Lyngstad Knut Steinkjer	1573	22
Lyngås Rudolf Stjernen	1408	45
Lødemel Anders Trondhjem	1741	16
Løken Knut Øve Hamar	2137	85
Løken Olav Andre Østfold	1395	23
Løken Øivind Nordstrand	1442	23
Løkketangen Arne ASKO	1624	60
Løvås Tore H Arbeidernes	1764	27
Løvåsald Sigmund Asker	1771	42
Lovig-Hansen Eivind Stabekk	1631	22
Madsen Erik Moss	1782	14
Magnussen John Sarpsborg	1829	43
Mannerud Arne Eidsvoll	1675	59
Marcussen Finn Nordstrand	1917	47
Martinsen Andreas Stjernen	1668	38
Martinsen Helge Strømmen	1763	27
Martinsen Knut Konnerud	1512	33
Martinsen Magne Lillehammer	1670	52
Martinsen Tormod Stjernen	1234	39
Mathisen Håkon Strømmen	1806	37
Mathisen Runar ASKO	1955	65
Mattsson Kjeil Arne Sjøkkam	1448	28
Melby Arne OSS	1809	138
Melchior Kyrrre Stavanger	2039	109
Melkersen Olav Narvik	1670	19
Mella Aage Strømmen	2034	51
Melleby Frank Halden	1566	10
Meyer Annelise Arbeidernes	1659	18
Meyer Gerhard Arbeidernes	1986	48
Michalsen Bjørn Sjøkkamerat	1266	20
Michelsen Rudolf OSS	1617	149
Michelsen Svein Stavanger	2096	35
Middvåge Rolf Sarpsborg	1351	15
Mikkelsen Einar Drammen	1714	40
Minge Bjørn Sarpsborg	1772	35
Moe Asbjørn Molde	1717	18
Moe Gunnar Tønsberg	1929	57
Moen Arild Konnerud	1768	69
Moen Harald Sørum	1490	20
Moen Ole Chr OSS	2170	211
Mohr Carl Strømmen	1760	32
Molnes M Strømmen	1737	18
Monhof Jürgen Asker	1540	35
Morriss Walter D OSS	1979	46
Mowatt Harry Fløng	1979	21
Mowinkel Fredrik Stabekk	1595	29
Müller Karl Fr Tønsberg	1579	10
Müller Øyvind ASKO	1790	17
Mundal Arnold ASKO	1943	152
Myhre Rolf Molde	1854	20
Myhre Tor Olaf Arbeidernes	1493	21
Myhrvold Erling Asker	1630	20
Myrberg Svein G Stjernen	1625	28
Møller Jon Stavanger	1512	27
Mørch Timmi Sjøkkameratene	1480	19
Mårtensson Tommy Halden	1455	10

L

Landro Martin Surnadal	1435	10
Langfeldt Jan N Harmens OSS	1528	24
Langsund Øyvind Andre Østfold	1275	23
Langmyhr Tore Stabekk	1661	71
Langseth Kristian Eidsvoll	1434	30
Langsrud Asbjørn Konnerud	1427	28
Langgaard Rasmus OSS	1752	10
Larsen Arild Lillehammer	2031	144
Larsen Arne Tønsberg	1638	22
Larsen Arne O Narvik	1575	21
Larsen Bjarne Hamar	1740	20
Larsen Bjørn Fredrikstad	1576	10
Larsen Dag Henning Stjernen	2738	52
Larsen Frans Tromsø	1909	41
Larsen Fredrik A Arbeidernes	1764	98
Larsen Gunnar OSS	1680	30
Larsen Karl Arthur Kirkenes	1759	57
Larsen Kr Strømmen	1481	16
Larsen Olaf Fredrikstad	1311	36
Larsen Roald Ganddal	2061	15
Larsen Stig Bergen	1539	17
Larsen Terje W Tromsø	1899	40
Larsen Øystein O Sjøkkameratene	1738	47
Lauritzen Einar Risar	1675	11
Lauvås Dag Langesund	1824	15
Lauvås Trond OSS	1027	17
Lea Per OSS	1627	66
Lepperød Ole Stjernen	1911	114
Lerstad Bjørn Drammen	1996	107
Lerudsmoen Ments Våler	1256	15
Liabrot Pål Ole Tønsberg	2103	38
Lid Trond Olsen Kirkenes	1393	24

Lie Per Tore 1911	1906	35
Lien Arne Lillehammer	1909	52
Lilleng G Strømmen	1436	17
Lilleng Lloyd Moss	1788	41
Lind Hugo Løkken	1746	70
Lindberg Konrad Trondhjem	1684	16
Lindberget Gert Sarum	1465	18
Lindblom Per OSS	2160	116
Lindblom Roar Harstad	1856	88
Lindblom Steinar OSS	2120	212
Lindrup Helge Stjernen	1674	60
Lorck Fredrik Boda	1782	54
Lorentsen Geir M Hammerfest	1755	18
Ludvigsen Jan Fredrikstad	1741	101
Ludvigsen Melvin Lillehammer	1746	19
Lund Jan Erik Risar	1827	28
Lund Lars H Kongsberg	1971	82
Lund Lars H Moss	1929	28
Lund Roger Narvik	1624	21
Lundblad Per Bjørn Stabekk	1442	23
Lundby Finn Eidsvoll	1581	23
Lunde Arne Lillehammer	1999	123
Luther Harry Inge Harstad	1669	15
Lyngstad Knut Steinkjer	1573	22
Lyngås Rudolf Stjernen	1408	45
Lødemel Anders Trondhjem	1741	16
Løken Knut Øve Hamar	2137	85
Løken Olav Andre Østfold	1395	23
Løken Øivind Nordstrand	1442	23
Løkketangen Arne ASKO	1624	60
Løvås Tore H Arbeidernes	1764	27
Løvåsald Sigmund Asker	1771	42
Lovig-Hansen Eivind Stabekk	1631	22

M

Madsen Erik Moss	1782	14
Magnussen John Sarpsborg	1829	43
Mannerud Arne Eidsvoll	1675	59
Marcussen Finn Nordstrand	1917	47
Martinsen Andreas Stjernen	1668	38
Martinsen Helge Strømmen	1763	27
Martinsen Knut Konnerud	1512	33
Martinsen Magne Lillehammer	1670	52
Martinsen Tormod Stjernen	1234	39
Mathisen Håkon Strømmen	1806	37
Mathisen Runar ASKO	1955	65
Mattsson Kjeil Arne Sjøkkam	1448	28
Melby Arne OSS	1809	138
Melchior Kyrrre Stavanger	2039	109
Melkersen Olav Narvik	1670	19
Mella Aage Strømmen	2034	51
Melleby Frank Halden	1566	10
Meyer Annelise Arbeidernes	1659	18
Meyer Gerhard Arbeidernes	1986	48
Michalsen Bjørn Sjøkkamerat	1266	20
Michelsen Rudolf OSS	1617	149
Michelsen Svein Stavanger	2096	35
Middvåge Rolf Sarpsborg	1351	15
Mikkelsen Einar Drammen	1714	40
Minge Bjørn Sarpsborg	1772	35
Moe Asbjørn Molde	1717	18
Moe Gunnar Tønsberg	1929	57
Moen Arild Konnerud	1768	69
Moen Harald Sørum	1490	20
Moen Ole Chr OSS	2170	211
Mohr Carl Strømmen	1760	32
Molnes M Strømmen	1737	18
Monhof Jürgen Asker	1540	35
Morriss Walter D OSS	1979	46
Mowatt		

Stensholt Eivind Bergen	2151	72
Stensrud Alf E Moss	1598	54
Stern Tibor Arbeidernes	1914	43
Stigar Petter Stjernen	1761	80
Stokkeland Asmund Fredrikstad	1824	70
Stordal Knut Indre Østfold	1473	12
Strand Karl W Kristiansund	2050	103
Strand Kjetil Arbeidernes	1952	47
Strand Torger Kristiansund	2244	147
Strand Øyvind Bergen	1884	101
Strand Nilsen Erla Kr sand	1111	34
Stubner H Strømmen	1492	17
Støre Thor OSS	1990	271
Sundby Ole Eidsvoll	1324	55
Sundsford Arnfinn Harstad	1769	15
Svanholm Berge Hammerfest	1618	18
Sveberg Tore Hamar	1838	35
Svedenborg Erling Narvik	1860	22
Svedenborg Paul Narvik	2359	48
Svendens Sigmund Stjernen	1919	31
Svendens Thomas A Stavanger	1754	53
Svenningsen Jens Chr OSS	1566	42
Svenske Jan OSS	1670	172
Svinset Inge Alesund	1899	17
Svåren Jack Drammen	1407	22
Sylthe Karl E Kristiansund	1743	37
Synnesstvedt Jan Nordstrand	1747	59
Sylstad Magne Kirkenes	1413	18
Syvrtsen Finn Asker	1559	69
Szalay Janos Fischer	1842	82
Sætersdal Trond Nordstrand	1678	19
Sæther Daniel E Sjakkamerat	1443	22
Sødtholt Dag H Langesund	1776	13
Sørensen Øystein Strømmen	1958	39
Sørli Arild Stjernen	1436	19
Sorås Anders Fana	1698	45

T

Taksrud Vidar Tempo	2132	118
Tangen Rolf W Sarpsborg	1675	31
Tangen Thomas Stjernen	1717	51
Tannas Tore Asker	1586	95
Tauler Magne Bergen	1848	40
Teger Egil Narvik	1583	20
Teigen Willy Narvik	1619	10
Teistal Bjørn Erik OSS	1470	44
Teistal Robert OSS	1864	14
Templet Josef J Lillestrøm	1571	66
Tenold Erik Eidsvoll	1582	80
Theting Helge E Jarl	1910	73
Thomassen Meinert Kr sund	1695	31
Thoreby Kjell Steinar Stavng	1716	115

Thoresen Olav Tromsø	1780	27
Thorsen Leif Asker	1517	25
Thorstensen Anton Narvik	1749	55
Thorstensen Roald Narvik	1435	11
Thorstensen Torfinn Narvik	1318	11
Thraena Svein Bodø	1768	15
Thune Sigurd Harstad	1719	43
Tiller Bjørn OSS	2236	169
Tiller Ulf Arbeidernes	1851	43
Tjelmeland Hallvard Tromsø	2063	42
Tollefsen Per Konnerud	1742	72
Tolpinerud Asbjørn Konnerud	1742	41
Tolås Idar Molde	1901	16
Torkelsen John Kristiansand	1632	44
Torvath Hans Narvik	1134	11
Tostrup Trond OSS	2047	35
Trolldalen Morten Skien	2318	42
Tuomainen Ilmari Stjernen	2225	28
Tuomainen Johanna Stjernen	1512	15
Tveiten Per Asker	1875	53
Tveter Willy Stjernen	1467	48

U

Ulrichsen Jarl H ASKO	2305	193
Underland Arne Stabekk	1881	35
Urdal Jarle M Lillehammer	1850	70
Ursin Olav Narvik	1749	10

V

Vada Torgeir Stabekk	1533	54
Vallestad Einar OSS	1973	36
Varner Jan P OSS	2085	54
Vatne Erling Nordstrand	1910	31
Vedeld Stein ASKO	1905	50
Vembre Erik Bodø	1882	15
Verne Guri Stjernen	1094	27
Vestby Hans Drammen	1598	45
Viervoll Øyvind Stjernen	1380	16
Viken Torstein Strømmen	1365	14
Vik-Strandli Olav Eidsvoll	1439	14
Vogslund Olav Kongsberg	1439	15
Vollan Kjetil Bodø	1833	75
Vålerhaugen Kjell Elverum	1637	30

W

Waldershaug John Sjakkamerat	1444	15
Walther Henrik L Stabekk	1942	113
Warberg Svein Bergen	1644	17
Warendorph Per Stjernen	1681	73
Wassli Odd Kirkenes	1467	15

Weierød Reidar Horten	1892	32
Weløy John OSS	1333	16
Westerby Fred Indre Østfold	1839	156
Westhagen Arild Drammen	1866	51
Wibe Terje Fischer	2384	296
Widding Ada Arbeidernes	1568	16
Widnes Olaf Bodø	1631	15
Wolter Alf Sørum	1090	21
Wærstad Leif Strømmen	1414	20
Wærstad Magnus Strømmen	1363	13
Wågan Kjell Bergen	1708	17
Waage Terje Stjernen	1578	18

Y

Ytreberg Per Y OSS	1572	61
--------------------	------	----

Z

Zakariassen Tom Fredrikstad	1972	29
Zwaig Arne Fischer	2461	341

Ø

Ødegaard Alf Elverum	1400	23
Øgaard Leif OSS	2422	494
Øien Fredrik Kirkenes	1205	18
Østby Jon Martin Asker	1529	22
Østensen Jørgen OSS	1834	28
Østenstad Lars Asker	1920	65
Østerhus Omar Ganddal	1588	57
Østgaard Pål Arbeidernes	1903	92
Østrem Thore Nordstrand	1879	57
Øverby-Hagen Per Rena	1522	20
Øverås Alf Kongsberg	1959	109

Å-Aa

Aadne Leif Eidsvoll	1510	40
Aamodt Freddy Rakkestad	1921	85
Aanes Gunnar Narvik	1360	10
Aanes Kjell Narvik	1524	19
Aarholt Tore Stjernen	1358	39
Arrestad Erling Stjernen	1841	58
Arrestad Steinar Stjernen	1723	38
Arstad Erik Kongsvinger	1241	10
Aaserud Kjell Kongsberg	1615	10
Aasgaard Jan Terje Asker	1444	43
Aasgaard Johan M Halden	1630	40
Aasum Anker Halden	1642	74

Ennå ikke betalt?

KRONERULLINGA AVSLUTTES

Det er fortsatt mange som er utfordret men ikke har gitt liv fra seg. Vi tar imot bidrag bare fram til 15.januar, så vennligst skynd på.

Denne gang takker vi for kr.380, og ialt er det inkommet kr.3325. Innbetalinger til aksjonslederen Kaare Olsen, H.Håkonsonsvei 13, 2600 Lillehammer.

Følgende har betalt siden sist: Gunnar Wicklund-Hansen kr.100, Bjørn Lerstad kr.50, Odd Bergan, Larvik kr.50, Brynjulf Lier, Oslo kr.50, Jan Munkeby, Larvik Sjakklubb og Laurits Andersen,

Larvik kr.20, Bjarne Henning Olsen, Tore Geir Kristiansen, Tore Høe Løvås, Leif Sørensen, Hugo Lind, Harald Hansen, Gjøvik og William Wendel alle kr.10.

Degerfors

I den internasjonale dameturneringen Degerforstråffen 2.-3. oktober var det i år tre norske representanter med, alle fra Sjakklubben Stjernen i Oslo. Degerfors Schackselskap hadde 50-årsjubileum i 1973 og startet samme år opp med disse turneringene, som er blitt meget populære. Den tsjekkiske IM Stephanka Vokralova vant i år klart, med Sveriges Pia Cramling og Juliana Miklos som nr.2 og 3. Mary Klengen tok 6.plassen med 4½ p av 9, mens Asta Kvinge og Anne Marie Johansen endte på 3½ og 2 poeng.

DnC's nye Lønnskonto med lån eller kjøpekreditt er så bra at du ikke behøver å vandre fra bank til bank.

Med Lønnskonto i DnC kan du velge mellom lønnskotelån på opptil 2 x måneds-lønnen eller fast kreditt på inntil kr. 6.000,-. Begge deler uten sikkerhet. Be om Lønnskontobrosjyren neste gang du er i banken.

Alt-på-ett-sted
DnC
-det holder

Det er sikkert en og annen som ikke leser

Morgenbladet

Men da går man iallfall glipp av Knut Bøckmans faste lørdags-spalte — hvor såvel nasjonale som internasjonale sjakkbegivenheter behandles.

Og DET bør man ikke

Turnerings-informasjon

Skien Junior Chess International, Bent Larsen Junior Cup 1976-77 i Festiviteten, Skien 27.12-1.1. Åpen for alle spillere født i 55 og senere. 8 runder "Nordisk". 50 trekk på 2½ time, deretter 13 trekk på 30 min. Arrangøren skaffer rimelig innkvartering, bl.a. i Larsen Hospits. Startavgift kr. 40. En rekke sterke navn fra inn- og utland er klare. Påmelding snarest til Norges Sjakkforbund v/ Eikrem - tlf. privat 075/26154. Vel møtt i Skien!

Juniorturneringen i Trondheim er avlyst.

Astoria Chess International 1977 Hamar 2.-7.januar. 10 mann Berger, alternativt 16 mann og 9 runder Monrad.IM-kvalifiserende.

Astoriaturneringen, Det åpne NM i hurtigsjakk 1977 på Hamar 8.-9.januar. 7 runder Monrad, 45 min. pr. spiller og parti. To klasser, Mester og 1. Påmelding snarest til Hotel Astoria, 2300 Hamar.

Oslo Chess International - Kring-sjå 1977 spilles 8-14 januar. En rekke sterke folk stiller opp; stormesterne Radulov, Ostojić og Westerinen er klare. 9 runder og sterkt begrenset deltagelse.

"Fredrikstad-Treffet 1977" spilles i Fredrikstad Bibliotek 11-13 februar. 6 runder Monrad, 40 trekk på 1½ time osv. Opprop kl. 17.30 fredag. Startavgift kr.80 - juniorer kr.40. 7 pengepremier (1.kr.1200,-), flotte gavepremier i alle klasser. Victoria Hotel gir spesialpriser. Påmelding innen 15.januar til Norges Sjakkforbund.

NM for klubber/lag spilles som vanlig i februar-mars-april.

Det åpne NM 1977, Gausdal Høifjellshotel 12.-17.april. lønner seg som vanlig å være tidlig ute med påmeldingen.

Landsturneringen - NM i Bergen

10-17 juli på Laksevåg gymnas. Innbydelse i neste nummer.

Nordisk Turnering i Helsinki er ennå ikke nøyaktig terminfestet, men blir nær månedskiftet juli-august.

Fra side 27 er 17.exd4 Lxf3 og ikke 18.gxf3? som angitt i kommentaren, men 18. hxg6 hxg6 19.La3! og hvit holder akkurat balansen, f.eks. 19.- Lxd4 20.Tac1! eller 19.-Dxd4 20.gxf3 Tfd8 21.Tad1 Tc3 22.Lb2 Txd3 23.Lxd4 Txd2 24.Txd2 Txd4 og svarts 2 bønder veier antakelig opp kvaliteten. 16.-Sxd4! er altså et godt trekk og en verdifull teoretisk nyhet, ikke fordi det "knuser" hvit, men fordi det i en vanskelig stilling berger svart over i et remisbetont sluttspill, og på kjøpet gir svart praktiske gevinstsjanser i de forviklinger som følger. Moral: Stol ikke ubetinget på teoretikerne - men heller ikke på dem som hevder at de har gjendrevet dem!

Øystein Sande.

Sjakk på Vidda

Etter avlysning pga. manglende deltagelse i fjor, debuterte korttidsturneringa "Sjakk på Vidda", nærmere bestemt på Ustaoset 16-17 oktober. Bare 16 deltaker var klart i underkant, spesielt var Østlandet skuffende svakt representert. Favorittene Moen og Eiken gikk forholdsvis rolig ut. Det gjorde imidlertid ikke Ristesund som vant de mest "umulige" stillinger og var alene i teten med 3 p lørdags kveld. Bare remiser i søndagens 4 runder ga sikker andreplass etter Eiken som etter hvert feide all motstand av brettet med f-bonden. dso.

1.Håkon Eiken, Bergen 6 2.Odd Ristesund, OSS 5 3.Dag S. Orseth, Bergen 4½ 4.Eivind Stensholt, Bergen 4½ 5.Ronny Nielsen, Bergen 4 (best i kl.1) 6.Ole Chr. Moen, OSS 4 7.Harald Klæboe, Bergen 4

Aktuell sjakk-litteratur fra Gyldendal

Jostein Westberg

Den første sjakkboken

Brikker og spilleregler. Åpninger, kombinasjonsspill, sluttspill. Sjakk-mestere og mesterpartier. Nøkkeltok, kr. 18,00.

Jostein Westberg

Den andre sjakkboken

Åpningsspill - strategi - taktikk. Nøkkeltok, kr. 14,50.

Jostein Westberg

Sluttspill i sjakk

Bondesluttspill - tårnsluttspill - løpersluttspill - springersluttspill og dronningssluttspill er noen viktige varianter. Nøkkeltok, kr. 27,50.

R. G. Wade/
Raymond Bott/
Stanley Morrison

Sjakk-taktikk

Nøtter for begynnere. Nøkkeltok, kr. 17,50.

Lær sjakk av Bobby Fischer

«Et pedagogisk mesterverk ... få tak i boka! Bli inspirert av verdens hurtigste og nøyaktigste sjakk-hjerne.»

J. J. i Dagbladet

lb. kr. 57,50.

Thor Støre

Århundrets sjakk-kamp

Verdensmesterskapet Fischer-Spasskij parti for parti. Gjennomillustrert med sjakkdiagrammer. Kr. 29,50.

GYLDENDAL